

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 2, П'ЯТНИЦЯ, 13 СІЧНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 2, FRIDAY, JANUARY 13, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

З точки зору Джорджа Сороса

Петро Часто

Хто сьогодні досліджує чи бодай заторкує ідейну чи практичну сторону „відкритого суспільства“, його потенційні переваги і реальні ризики, той ледве чи пропустить поза увагою великоформатну постать американського фінансиста-мільярдера Джорджа Сороса. У світі він відомий як щедрі філантроп, засновник міжнародного Фонду відкритого суспільства. Це сталося ще наприкінці 1970-их років. Нині 86-річний Дж. Сорос фінансує мережу фондів у 31 країні Центральної і Східної Європи, а також у Південній Африці, Гаїті та США. Йдеться про втілення підставових ідей „відкритого суспільства“ – програми та ініціативи у сфері освіти, мистецтва і культури, громадянського інституціоналізму, незалежних засобів масової інформації, прав людини, реформування соціальної, правової і економічної систем.

Ця розгалужена в масштабах планети діяльність дозволяє судити про Дж. Сороса як про видатного політичного мислителя, не байдужого до небезпечних викликів, перед якими опинилося нинішнє людство, зокрема об'єднана Європа.

Напередодні нового року веб-сторінка „Project Syndicate“ вмістив розлогу статтю Дж. Сороса – як відвертий погляд цієї заслуженої людини на „незвичайні часи нашого неспокійного світу“.

Передусім автор пояснює, що спонукало його, тоді ще студента Лондонської школи економіки, підпасти під визначальний вплив ідеолога „відкритого суспільства“ Карла Попера, одного з найвидатніших філософів ХХ ст. Цією спонукою була різниця між двома формами політичного устрою – відкритим і закритим. Перший – це коли люди обирають провідників задля загального добра, у другому випадку – правителі шляхом маніпуляцій перетворюють виборців у своїх слухняних і безправних підданих.

Здається, все самоочевидне: майбутнє – за відкритим суспільством. Тим часом „відкриті суспільства – у кризі, а різні форми закритих суспільств, від фашистських диктатур до мафіозних держав – на піднесенні“. Як таке могло статися? – з болем запитує автор статті. Як таке могло статися навіть у світі, відданому принципам демократії і вільного ринку, у світі, в якому економічно-фінансова глобалізація мала забезпечити загальне багатство. Чому ж не забезпечила?

Головну причину Дж. Сорос вбачає у „ринковому фундаменталізмі“, тобто в ілюзорній вірі у безперешкодний, нічим не обмежений вільний ринок, коли фінансовий капітал безборонно переступає кордони країн, уникаючи оподаткування та пра-

(Закінчення на стор. 17)

Українка Христя Фріленд стала міністром закордонних справ Канади

Христя Фріленд промовляє на XXV Конгресі Українців Канади у Реджайні, Саскачеван, (2016 рік). (Фото: КУК)

ОТАВА. – 10 січня офіційно оголошено, що новим міністром закордонних справ Канади призначена Христя Фріленд, політик українського походження. Раніше вона була міністром міжнародної торгівлі. Вона замінила Стефана Діона, який піде з політики, аби зайняти дипломатичний пост.

Х. Фріленд – донька адвокатів Дональда Фріленда та українки Галини Хом'як. Вона починала кар'єру в Україні як кореспондент часописів „Financial Times“, „The Washington Post“ і „The Economist“, згодом зайняла посаду керівничого директора „Financial Times“ у США.

2013 року вона залишила журналістику, щоб кандидувати до парламенту Канади від Ліберальної партії. У листопаді 2015 року стала міністром міжнародної торгівлі Канади.

Х. Фріленд народилася 8 лютого 1968 року в Піс-Рівері, Альберта, вчилася в Адріатичному коледжі об'єднаного світу, отримала ступінь бакалавра з російської історії та літератури в Гарвардському університеті і в 1993 році ступінь магістра досліджень зі славістики в коледжі св. Антонія в Оксфордському університеті, де навчалася за стипендією Родса.

Х. Фріленд одружена з Гремом Бовлі, британським письменником і репортером „The New York Times“. У них троє дітей. З літа 2013 року Х. Фріленд живе в Торонто.

Х. Фріленд й надалі відповідатиме за налагодження торговельних стосунків між Канадою та США. Такі перестановки в канадському уряді вважаються спробою Прем'єр-міністра Канади Джастіна Трюдо протистояти майбутній адміністрації Дональда Трампа у Вашингтоні. Водночас Х. Фріленд є чи не єдиною в Кабінеті міністрів Дж. Трюдо, яка відома на міжнародній арені та має добрі зв'язки за кордоном.

ТСН, 24 Радіо

Барак Обама виголосив прощальну промову

ЧИКАГО. – 10 січня Президент США Барак Обама виступив з останньою великою промовою в рідному Чикаго, у якій підбив підсумки свого правління та закликав американців захищати відкрите суспільство та демократію в США, а також попередив про можливі загрози.

Б. Обама вказав і на небезпеку замкненості окремих громадян суспільства. На його переконання, такі тенденції теж шкодять демократичному устрою, адже за таких умов люди сприймають лише ту інформацію, яка їм пасує, не зважаючи на те, чи правдива вона чи ні.

Під час своєї промови Б. Обама один раз згадав про Росію, говорячи про загрози та виклики для США. „Іслямська держава“ намагатиметься вбивати безневинних людей, але не зможе перемогти Америку, якщо ми самі не зрадімо нашу конституцію і принципи, за які ми боремось. Суперники, Росія чи Китай, не зможуть зрівнятися з нашим впливом у світі, якщо ми самі не зречемося того, чого ми дотримуємося, і не станемо просто ще однією великою

країною, яка залякує менших сусідів“, – констатував Б. Обама.

Президент вказав також на певні успіхи, досягнуті під час його восьмирічного перебування в Білому Домі. За його словами, США вдалося подолати непросту економічну кризу та спад в економіці. Також він згадав успішні результати дій уряду задля підтримки американського автовиробництва.

Зовнішньополітичними здобутками він вважає досягнуте зближення з Кубою, підписання угоди щодо ядерної програми Ірану та знищення керівника „Аль-Каїди“ Осамі бен Ладена. Позитивними зрушеннями в суспільному житті США Б. Обама назвав визнання одностатевих шлюбів та реформу сфери охорони здоров'я, що уможливила медичне забезпечення для 20 млн. американців.

20 січня цього року відбудеться інавгурація новообраного Президента США Дональда Трампа.

Deutsche Welle

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Папа Франциск згадав Україну

ВАТИКАН. – Папа Франциск під час традиційної на початку року зустрічі з дипломатичним корпусом, акредитованим при Святому Престолі, 9 січня побажав якнайшвидше вирішити важку гуманітарну ситуацію на Донбасі. Він сказав: „Складаю побажання, щоб в Україні рішуче прямували вперед у пошуку реальних вирішень для повного здійснення зобов'язань, взятих на себе сторонами, і, насамперед, щоб була запевнена швидка відповідь на гуманітарну ситуацію, яка досі залишається важкою“. (УНІАН)

■ Канада надала допомогу

КИЇВ. – Конгрес Українців Канади спільно з канадською компанією „Caravan Logistics“, а також з громадськими організаціями „Ukraine Appeal“, „Global Fire“, „Global Medic“ та Лігою Українців Канади 4 січня відправив в Україну 11 тонн гуманітарної допомоги, що складається з медичного обладнання та засобів пожежогасіння. Вона буде передана до лікарень та пожежних станцій на сході України, зокрема в Маріуполі. Це вже четверта партія гуманітарної допомоги, яка зібрана цими меценатами. („Укрінформ“)

■ Хуртовина зашкодила Україні

КИЇВ. – Державна служби з надзвичайних ситуацій повідомила, що сніговія перекинула шляхи, зупинила в снігових заметів автомобілі. Для забезпечення проїзду та розчищення автодоріг залучено понад 2,000 одиниць техніки та майже 3,000 рятувальників, які вивільнили зі снігових заметів до 8 січня 1,046 автомобілів, в яких перебувало 2,736 осіб. Лише за добу 9 січня на автошляхах загинули вісім осіб, ще 45 травмовані. Критична за рівнем аварійності ситуація існувала у Чернівецькій, Хмельницькій, Житомирській та Чернігівській областях. Складною була ситуація на дорогах Львівщини та Вінниччини. На ранок 9 січня було обмежено рух транспорту в кількох областях через сильні снігопади. (УНІАН)

■ Відновлено тракторний завод

ХАРКІВ. – 6 січня офіційно повідомлено про початок роботи Харківського тракторного заводу. Відновленню виробництва сприяла допомога Президента України Петра Порошенка та голови Харківської обласної адміністрації Юлії Світличної. Генеральний директор підприємства Андрій Коваль має надію забезпечити ритмічний виробничий процес. Ю. Світлична заявила: „Проблеми підприємства вирішені завдяки особистому втручання Петра Порошенка і воно може починати роботу“. (УНІАН)

■ Савченко опублікувала списки полонених

КИЇВ. – Депутат Верховної Ради Надія Савченко 10 січня опублікувала списки полонених і зниклих безвісти на Донбасі. Радник голови Служби Безпеки України Юрій Тандіт висловився проти дій Н. Савченко. 9 січня він повідомив, що особисто спілкувався з Н. Савченко і просив її не публікувати списки полонених українців. При цьому він назвав конкретні причини, чому не можна оприлюднювати подібні списки. „У 2014-2015 роках, коли велися важкі бої, добровольці передавали такі списки, і вони були опубліковані у відкритих джерелах. Опісля ми довгий час ловили шахраїв, які намагалися використовувати ці списки у своїх корисливих цілях“. (BBC, УНІАН)

■ Зросло число шахраїв

КИЇВ. – За минулий рік кількість шахрайських інтернет-сторінок зросла у 4.5 разів, повідомили 6 січня в Українській міжбанківській асоціації членів платіжних систем. У минулому році було виявлено 174 шахрайських веб-сторінки, а у 2015 році – 38. Шахраї пропонують начебто нові платіжні послуги, або ж маскуються під вже відомі веб-сторінки послуг (експерти виявили 62 фальшування „Укрпошти“ чи банків). Мета усіх шахраїв одна – змусити користувача залишити реквізити своєї картки. В Українській міжбанківській асоціації членів платіжних систем закликали користувачів повідомляти про підозрілі ресурси. (BBC)

ГЕОПОЛІТИКА

Захід помилково покинув Україну в 1990-их роках

Тоді, напочатку 1990-их років, Вашингтон уже розумів, що Москва не готова змиритися з українським суверенітетом. Америці варто було врахувати нещирість Росії в питанні незалежності України. В 2014 році проросійські сили з підтримкою Москви захопили частину регіону на сході України. А перед тим Володимир Путін анексував український півострів Крим. Але ще до того, як це сталося, Захід вимостив перед Кремлем дорогу для наступу проти колишніх радянських республік.

Про це на сторінках газети „Нью-Йорк Таймс“ пише колишній доброволець і репортер Терел Джермейн Стар. Він нагадує, що в 1994 році Україна відмовилася від свого ядерного арсеналу за умовами Будапештського меморандуму, сподіваючись, що Америка захистить її від російського експансіонізму. Але в той час, коли „зелені чоловічки“ бігали там і тут на українській території, стало очевидним, що Вашингтон не збирається захищати суверенітет України.

Ще в 2011 році експерт Брукінгського інституту і колишній Посол США в Україні Стівен Пайфер писав у своєму звіті, що Вашингтон не зміг належним чином оцінити те, наскільки Москва не готова прийняти український суверенітет, проголошений 1991 року. Приміром, російська Державна Дума постійно ставила під сумнів, чи Крим повинен бути частиною України, хоча регіон законно перейшов під владу Києва ще в 1954 році. Українські чиновники постійно висловлювати занепокоєння тим, як повільно Москва просувається в процесі демаркації кордонів, вбачаючи в цьому ознаку неготовності російської сторони відпустити Україну.

Більше того, мова Будапештського меморандуму була настільки специфічною, що Київ ніколи не міг бути впевненим у намірах Вашингтону захистити його суверенітет. Американська сторона лише обіцяла не нападати. І це, на думку автора, було величезною помилкою. „Вашингтон так сильно зосередився на тискові на Україну,

щоб вона віддала свою ядерну зброю Москві, що не помітив далекосяжних наслідків, які випливали з української неозброєності. Тепер Росією керує колишній шпигун, який зневажає США і вводить свої війська в Україну“, – пише автор.

Він нагадує, що Будапештський меморандум повинен був зробити світ більш захищеним від ядерної зброї. Але В. Путін посилав балістичні ракети, здатні нести ядерні боеголовки, у Калінінград, погрожуючи країнам Балтії і Польщі, а також модернізує ядерний арсенал, щоб зробити свою технічно застарілу армію серйозним суперником для НАТО.

„Озираючись назад, можна сказати, що коли Україну вмовляли відмовитися від ядерної зброї під непевні гарантії захисту її державності і обіцянки тісніших стосунків з Заходом, ніхто не врахував, що Москва, принаймні ментально, застрягла в СРСР“, – йдеться в статті.

Звісно, жодна з країн, чий провідники поставили підписи на Будапештському меморандумі, не могли передбачити бажання В. Путіна перекроїти українські кордони. Але США знали, що Росія не щира, коли йдеться про незалежність України. Раніше экс-міністер оборони США Роберт Гейтс говорив, що Захід не виконав свої зобов'язання перед Україною за Будапештським меморандумом. В цей же час він додав, що не знає, чому у Нормандському процесі беруть участь Франція і Німеччина, а Британія і США, які були гарантами української цілісності за Будапештським меморандумом, стоять осторонь.

Також у Парляментській Асамблеї Ради Європи закликали підписантів Будапештського меморандуму захистити Україну. Зокрема доповідач ПАРЕ на тему „Політичні наслідки кризи в Україні“ Крістіна Зеленкова нагадала країнам-учасникам меморандуму про їхні зобов'язання захищати Україну.

„Дзеркало тижня“, 23 грудня 2016 року

ТОЧКА ЗОРУ

Рік відступу

Лілія Шевцова

Прийшла пора прощатися з 2016 роком. Це був рік реальних поразок і фальшивих перемог. Західна цивілізація застигла в розгубленості. Ударний загін антилібералізму в особі Росії, Китаю і Ірану спробував перевірити ліберальне співтовариство на присутність м'язів, не зустрівши особливого опору. Захід не вперше втрачає темп. Іронія в тому, що раніше саме СРСР зміцнював його стійкість, змушуючи ліберальне співтовариство оновлювати механізми, що втрачали еластичність. Сьогодні Заходові важче: він не витримав випробування відкритістю і відсутністю ідеологічного опонента, не зумівши ні впоратися з інфільтрацією ісламської культури, ні відстояти свої принципи, зіткнувшись з російським викликом.

Але хоронити Захід зарано – у цій цивілізації величезний запас життєздатності. Загроза його основам неминуче викличе згуртування суспільства і вихід боездатної еліти, готової до захисту західних засад. Правда, це ще попереду. Президентство Дональда Трампа і дезорієнтація Америки затягують період замішання в ліберальному світі.

А що Росія? Кремль можна привітати: владі вдалося вирішити два завдання – легітимізувати новий охоронно-репресивний режим через думські вибори і змусити суспільство адаптуватися до стагнації. Але зачистка політичного поля породжує ефект киплячого чайника з закритою накривкою: відсутність каналів для випуску пари з огляду на настрої народу залишає для нього один шанс самовираження – через вихід на вулицю. Влада зуміла впоратися з політичним бродінням меншини, але що вона буде робити з ростиючим соціальним невдоволенням більшості?

Може склалася враження, що параліч Заходу створює для Кремля унікальні можливості для гри на міжнародному полі, щоб відволікти суспільство від внутрішніх проблем. Але реальність

виявляється для Росії безжальною. Події 2016 року (участь Росії в сирійському війні і трагедія Алеппо, скандал з допінгом в російському спорті і підозри про втручання Росії у виборчий процес в США) формують в світі зображення Росії як держави-хижака, що не визнає правил гри. Додамо до цього прагнення західних держав згорнути глобалізацію, повернувшись до захисту свого суверенітету і національних інтересів. Отже, звужуються можливості для існування Росії через використання ресурсів Заходу і інтеграцію правлячого прошарку „в Захід“. А до виживання через опору на власні сили Росія не готова. До ізоляції тим більше – велика держава не може бути маргіналом!

Покищо нема підстав вважати, що в 2017 році російське самодержавство зіткнеться з альтернативою на міжнародному та внутрішньому полі. Але сам його механізм виживання – через бої без правил і пошук ворога – породжує ситуацію „вирви“, коли спроба вирішити одну проблему, породжує нову і ще більш важку. Спроба закрити „українську тему“ через втручання в сирійський конфлікт привела до того, що тепер незрозуміло, як з нього виповзати. Прагнення змусити Захід „до любови“ через залякування змушує Захід шукати свою нетривіальну відповідь, яка навряд чи полегшить Росії життя. Так, Захід буде шукати шляхи стримування Росії, але не через відкрите протистояння, а через її виснаження: „Хочете взяти на себе вирішення сирійської проблеми? Будь ласка! Втягуйтеся в новий Афганістан, а ми постоїмо і подивимось! Хочете нових ядерних перегонів? З задоволенням підтримаємо ваше бажання“.

Тим, хто в Москві сподівається на діалог з Дональдом Трампом, слід звернути увагу на його останній коментар в твіттері у відповідь на виступ Президента Володимира Путіна 22 груд-

(Закінчення на стор. 3)

ПОЛІТИЧНІ ПРОГНОЗИ

Пляни Кремля проти України на 2017 рік

Ірина Фріз

В 2017 році Росія сподівається отримати Україну під свою контролю. Про це свідчать акценти кремлівської інформаційної політики, активність „п'ятої колони“ Москви в Україні, особливості спецоперацій, які Росія намагається здійснювати на території нашої держави. Покищо не можна чітко стверджувати, за яким саме сценарієм Кремль буде намагатися підкорити Україну. Це може бути спроба „молдовського вар'янту“, може бути щось значно агресивніше. Але вже сьогодні можна виокремити основні фактори в Україні, які буде використовувати Кремль. Виокремивши ж – виробити стратегію захисної поведінки влади, суспільства, кожного з нас, українців. Це основні фактори від яких будуть відштовхуватися російські стратеги, і вони, в свою чергу, плодять безліч інших похідних.

Фактор втоми. В українському суспільстві відчувається втома. В першу чергу – від війни. Це адекватне ситуації соціальне явище, яке спостерігається у будь-якому суспільстві: чи то американському в кінці 1960-их, чи то в СРСР наприкінці другої половини 1980-их років. Як правило, результатом подібної суспільної трансформації є поява антивоєнних рухів, які в демократичному суспільстві можуть стати активним політичним чинником. Ці рухи є соціальним явищем, але вони можуть використовуватися зацікавленою стороною для зміни державної політики чи просто для дестабілізації ситуації.

„Боротьба за мир“ – це стара стратегія мілітаристів, які хочуть ослабити конкурентів. Наприклад, тему „захисту миру“ активно використовував СРСР в ХХ ст. і глобально, і на території інших країн, в рамках пропагандистської кампанії. Враховуючи, що нинішні кремлівські стратеги працюють за старими напрямками, майбутні ходи вгадати не важко. Так, звичайно, Україна захищає себе від агресії – і це є значним стабілізаційним фактором в нашій ситуації. Однак, в цьому випадку ворог вдається до розповсюдження кліше на кшталт „громадянська війна“, „внутрішній, братовбивчий конфлікт“, олюдиною, виправдовує ворога, як це роблять деякі відомі українські політики. Це все робиться в тому числі і для того, щоб показати безглуздість воєнного конфлікту і підсилити антивоєнні настрої. Зрозуміло, що якщо подібні настрої виллюються в державну політику, то далі ситуація буде розвиватися вже за сценарієм, написаним у Кремлі.

Водночас чинник втоми від війни накладається на чинники втоми від економічної і соціальної ситуації останніх років, яка є наслідком конфлікту з Росією. В тому числі і на цей каталізатор розраховує Кремль при плануванні дестабілізаційних процесів.

Що робити? Я не закликаю нікого змінювати свою політичну позицію чи думку. Але кожного разу, коли хтось майстерно використовує „фактор втоми“, просто подумайте: „А як мене „всліпу“, без моєї волі, може використати Кремль?“. Якщо хтось буде розказувати про „звірства українських військових“, „про нормальних хлопців з ОРДЛО (Окремих районів Донецької та Луганської областей), які хочуть миру“, „про братів, які не бажають нам зла“, підіть у військовий шпиталь і допоможіть нашим пораненим.

Якщо хтось буде іронізувати: „Кремль нападе“, стверджуючи що ніякої загрози нема, просто послухайте російських експертів, які сухо і професійно пропонують завдати бомбових ударів по українських міст. З допомогою популістів

Кремль намагається змусити європейські держави проводити більш проросійську політику, змінювати геополітичний курс, іти на поступки в важливих питаннях безпеки і співробітництва та навіть дестабілізувати ситуацію.

Є ще чинник керованого популізму. Популізм – це соціальна хвороба нашого часу, і сьогодні вона з'явилася як і в багатих, так і бідних суспільствах. Покладання Росії на популістські рухи по всьому світі доведене і є вже аксіомою. Це виглядає дуже загрозово: авторитарна держава використовує демократичні механізми в інших країнах для досягнення своїх цілей. З допомогою популістів Кремль намагається змусити держави проводити проросійську політику, змінювати геополітичний курс, іти на поступки в важливих питаннях безпеки і співробітництва та навіть дестабілізувати ситуацію.

Я не бачу жодної з причин по якій Кремль відмовився б від цієї виграшної стратегії в Україні, якщо він з успіхом реалізує її, скажімо, в більш складних для впливу на країни Евросоюзу. При цьому Росія сьогодні намагається змінити наставлення українців до поняття „агент впливу“. В інформаційному просторі України з'являється багато „хвиль“, які кепкують на тему „агентів Путіна“ серед політиків і провідників суспільної думки, мовляв, – в усьому винні внутрішні політичні керівники. І ця стратегія, на жаль, дає свої плоди. В той самий час Кремль нарощує свою присутність в Україні, розширює свій вплив через засоби масової інформації і створює нові політичні проекти.

В 2017 році вплив опозиційних популістів збільшиться. Це адекватне соціальне-політичне явище, традиційно характерне для українського суспільства після проходження певного періоду від останніх виборів. Однак, нині цей чинник буде активно використовуватися Кремлем, і він надасть не тільки фінансування й спеціалістів, але й допоможе операціями спеціально-го впливу.

Наступний рік готує нам цілий букет „зрад“, які буде активно роздувати і розповсюджувати Росія. Головні з них: „Європа нас зрадила – євроінтеграції не було й не буде“, „Америка (Франція, Німеччина і т. д.) нас зрадила – нас віддають Росії“, „влада нас зрадила – реформ не було й не буде“, „чиновники нас зрадили – боротьби з корупцією не було й не буде“. Ціль – збільшення протестних і антизахідних настроїв. Незалежно до того, як ви ставитесь до цих кліше, незалежно від того наскільки вони здаються правдивими і мають під собою підґрунтя – вони стануть основою в інформаційній війні, яка буде вестися на нашій території Росією.

Тож кожному з нас потрібно сьогодні дуже зважено підходити до кожного політичного процесу і розбиратися в суті перед висловленням позиції. Не потрібно створювати уявних перемог, але й підтримувати ворога в конструюванні тотальних інформаційних зрад ми також не повинні. В 2017 році очікується лавина пропаганди і фальшивих інформацій. Тому кожен з нас має навчитися інформаційній гігієні і діяти в інформаційному просторі за принципом „не зашкодь Україні“. Переконана, що незважаючи на всі загрози, 2017 рік стане, в доброму розумінні слова, переломним для України. Наша держава вистійть – всупереч усьому. Іншого вар'янту у нас просто нема.

УНІАН, 29 грудня 2016 року

Ірина Фріз – Голова Постійної делегації України в Парламентській асамблеї НАТО.

патріотичної легітимації влади і готовності населення жити в „оточеній фортеці“. А нової легітимації у влади немає. Якщо, звичайно, вона не знайде нових доказів необхідності повернутися до фортеці. „Вирва“, тим часом, засмоктувати і саме це, мабуть, стане основною російської темою 2017 року.

Львівський культурологічний журнал „І“

Лілія Шевцова – російський політолог, опозиційний до путінського режиму, Москва.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Зголосилися до поліції

КИЇВ. – 9 січня Міністер внутрішніх справ Арсен Аваков заявив, що на посаду голови Національної поліції подано 64 заяви, з якими починає роботу конкурсна комісія. Перелік допущених до конкурсу кандидатів буде доступний в інтернеті після обробки документів протягом трьох днів. У листопаді 2016 року уряд схвалив відставку з посади голови Національної поліції Хатії Деканоїдзе, яка очолювала відомство з осені 2015 року. (Радіо Свобода)

МЗС засудило теракти

КИЇВ. – 9 січня Міністерство закордонних справ (МЗС) України рішуче засудило терористичні акти, що сталися упродовж останніх днів в Єгипті, Ізраїлі, Іраку та Туреччині, в результаті яких загинули десятки осіб та близько сотні дістали поранення. У МЗС зазначили, що подібні акти насильства, під час яких гинуть невинні люди, є кримінальними злочинами і не мають виправдань, під якими б гаслами вони не скоювалися. („Укрінформ“)

Марія Музичук не поїде в Іран

КИЇВ. – Українська шахістка, чемпіонка світу Марія Музичук 9 січня відмовилася від поїздки на чемпіонат світу в Іран, який відбудеться в лютому, через вимоги носити гіджаб. Натомість її сестра Анна Музичук, яка в кінці 2016 року стала чемпіонкою світу з рапиду і блицу в Досі (Катар), усе ж вирішила поїхати до Тегерану. („Укрінформ“)

На ЧАЕС будують сховище

КИЇВ. – Наступного року на Чорнобильській атомній електростанції (ЧАЕС) введуть в експлуатацію нове сховище відпрацьованого ядерного палива, яке зводять з 2007 року. Минулого року на всіх бльоках ЧАЕС було вилучене ядерне паливо, тож станція перестала бути ядерним об'єктом. Нове сховище прийматиме відпрацьовані тепловиділяючі збірки з трьох зупинених бльоків ЧАЕС. До зони зберігання будуть перевозити закриті коробки, заповнені відпрацьованим ядерним паливом. Потім його будуть завантажувати в горизонтальні бетонні модулі-сховища. Коли коробка буде заповнена, ядерне паливо будуть осушувати, щоб створити безпечні умови подальшого зберігання. Вага одного пеналу – 31 тонна. Сховище буде зберігати відпрацьоване ядерне паливо впродовж 100 років. Для того, щоб його перевезти з першого сховища, знадобиться дев'ять з половиною років. (Радіо Свобода)

Зруйнували пам'ятник полякам

ГУТА ПЕНЯЦЬКА, Львівська область. – 8 січня був зруйнований пам'ятник, який офіційно відкрили у 2009 році президенти України і Польщі. У лютому 1944 року у цьому, тоді польському селі, де розташовувались радянські партизани і діяло польське підпілля, за різними даними, нацисти вбили від 500 до 800 поляків з мирного населення. Генеральний консул Польщі у Львові, Посол України в Польщі та Український інститут національної пам'яті назвали дії вандалів свідомою провокацією з метою погіршити українсько-польські відносини. (Радіо Свобода)

Вбили останнього свідка

КИЇВ. – Сергія Федосенка, свідка у справі про вбивство адвоката російських розвідників Юрія Грабовського, знайдено у Києві мертвим. Про це повідомила 10 січня адвокат Оксана Соколовська, яка також представляла в українському суді інтереси російських військовослужбовців Євгенія Єрофєєва і Олександра Александрова. 5 січня вона отримала запрошення з служби розшуку людей на упізнання трупа, схожого на С. Федосенка. Саме С. Федосенко останнім бачив Ю. Грабовського в його бюрі 6 березня 2016 року у супроводі невідомого. Ю. Грабовський був убитий у березні 2016 року. С. Федосенко пропав у листопаді 2016 року. („Укрінформ“)

Рік відступу

(Закінчення зі стор. 2)

ня: „Потрібно серйозно посилити і розширити американські ядерні можливості“. А ще раніше Д. Трамп скиглив: „Ми застаріли з нашим ядерним озброєнням“. Пентагон планує витратити близько 18 млрд. дол. на відновлення ядерного потенціалу США щорічно протягом 15 років. І як Росія витримає цю гонитву?

Стало очевидним і вичерпання військово-

АМЕРИКА І СВІТ

■ США збільшують військові навчання

ШТУТГАРТ, Німеччина. – Збройні Сили США збільшать масштаб своїх військових навчань в Європі, щоб протиставитись російській агресії. „Щоб було ясно: це є одна частина наших намагає запобігти російській агресії, забезпечити територіальну цілісність наших союзників та утримувати Європу цілою, вільною, процвітаючою і в мирі“, – сказав 8 січня генерал-лейтенант Повітряних Сил США Тим Рей, заступник командира Європейської команди США. Він підкреслив недавнє прибуття 2,800 одиниць військового знаряддя до німецького порту в Бремергавені, яке використовують 4,000 американських військовиків під час навчань НАТО в Східній Європі. Т. Рей додав, що Збройні Сили США в Європі пристосовуються до стратегічних викликів, таких як російські військові операції в Україні, приплив мігрантів з Сирії та ісламський радикалізм. („Newsweek“)

■ Церква відокремлена від держави

ОСЛО, Норвегія. – Норвезький уряд та Церква офіційно розділені з 1 січня. Разом держава і Церква співіснували 500 років. Процес відмежування цих двох інституцій розпочався ще 2008 року. 1,250 священників та єпископів скандинавської країни більше не будуть вважатися державними чиновниками, яких призначає на посади король. Однак, певна частина норвежців не вірять, що це є цілковите розмежування. „Парламент цього разу пройшов частину шляху, але не достатньо далеко“, – сказала генеральний секретар Норвезької гуманістичної асоціації Крістін Майл. Вона додала, що поки в Конституцію не внесено поправок, Церква залишиться державною. У Конституції Норвегії сказано, що кожен громадянин має право на вільне віросповідання. Зокрема там же зазначено, що євангельське лютеранство є державною релігією Норвегії. За офіційними даними, лютеранство сповідує 82.7 відс. населення, зокрема король та половина міністрів. Однак, лише 2 відс. населення регулярно відвідують богослужіння. („Релігійно-інформаційна служба України“)

■ США назвала Росію кіберзагрозою

ВАШІНГТОН. – З усіх зовнішніх загроз у кіберпросторі для США Росія має найвищий рівень небезпеки через її активність на цьому напрямі, яка досі триває. Про це йдеться в спільній заяві трьох керівників розвідувальних структур США, оприлюдненій під час слухань у Сенаті 5 січня. Спільний документ, який визначає рівень небезпеки з боку Росії та інших країн і організацій, підписаний директором національної розвідки Джеймсом Клепером, заступником міністра оборони США з питань розвідки Марселем Летром і керівником Агенції національної безпеки (NSA), командувачем кіберкомандування США Майклом Роджерсом. В останні роки агресія Кремля в кіберпросторі лише збільшилась, наголосили керівники американської розвідки. „Російські так звані „гакерські“ операції були націлені на урядові організації, критично важливу інфраструктуру, експертні установи, університети, політичні організації та корпорації“, – зазначається в заяві. При цьому вказується, що в деяких випадках російські розвідувальні установи діяли від третьої сторони, маскуючись за хибними адресами та персонами. („Українформ“)

■ Студенти не вивчатимуть історію США

ВАШІНГТОН. – Університет ім. Джорджа Вашингтона вирішив, що студенти, котрі спеціалізуються в ділянці історії, не мусять брати жодних курсів з історії США перед отриманням свого диплома. Про це повідомила при кінці 2016 року студентська газета цього елітарного університету в столиці країни. Газета написала, що члени факультету історії пояснили цю зміну як спосіб „рекрутування студентів“ і „кращого віддзеркалення глобального світу“. Представники історичного факультету відмовились від дальших коментарів в цій справі. Дотепер, одна третина найбільш престижних американських університетів не вимагає, щоб їхні студенти брали курси історії США, хоч вони мають стати спеціалістами з історії. („The Washington Times“)

ТОЧКА ЗОРУ

Чому російсько-американського примирення не буде

Віталій Портников

Американський дипломат і експерт, близький співробітник колишнього Державного секретаря Генрі Кісінджера Томас Ірем – в США його вважають можливим кандидатом на пост посла в Росії – дав розлоге інтерв'ю для „Голосу Америки“. У цьому інтерв'ю чимало говориться не тільки про Росію, але і про Україну, і стає ясно, як можуть уявляти собі рішення російсько-українського конфлікту експерти, які претендують на вплив у новій адміністрації США.

Отже, Донбас. Плян врегулювання на сході України у викладі Т. Ірема не сильно відрізняється від плану, який свого часу озвучував Міністер закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр: „Санкції потрібно послаблювати в обмін на конкретні дії. Тому я б розібрав Мінські угоди на частини і запропонував Москві їхнє поетапне виконання в обмін на зняття певних санкцій. Такий підхід: крок за кроком – ослаблення санкцій в обмін на певні дії Москви – здатний привести до розв'язання кризи“.

Т. Ірем вважає, що „на даному етапі Москва знайде такий підхід привабливим. Такий підхід також буде сигналом Києву про те, що Україна не може більше використовувати тривалу стагнацію, щоб не ухвалювати внутрішньополітичні рішення, необхідні для безпеки і економічного розвитку країни“.

Як бачимо, ніяких особливих симпатій по відношенню до нашої країни немає. Але це і не має особливого значення. Головна помилка дипломата – в тому, нібито Кремль може погодитися з таким підходом.

Насправді Володимир Путін просто не потребує схвалення з боку Заходу. І коли Т. Ірем говорить, що не можна просто так послаблювати санкції, а потрібно це робити в обмін на конкретні дії, він ставить крапку у пошуці взаєморозуміння з Москвою.

У Кремлі чудово розуміють, що будь-яка поступка на Донбасі – а Мінські угоди передбачають, серед іншого, виведення російських військ з окупованих територій і повернення Україні контролю над своїм кордоном – стане кінцем російського впливу в регіоні. Бо стане зрозуміло, що В. Путін відступає – і навіть ті в Україні, хто сьогодні готовий служити ворогові, будуть шукати власні шляхи для домовленостей з Києвом або просто для втечі в Росію. На жодне „поетапне“ виконання Мінських угод в обмін на поступове послаблення санкцій В. Путін не піде.

Ще більш наївним виглядає підхід американського експерта до Криму. Т. Ірем вважає, що „Москва зацікавлена в легітимізації своєї контролі над Кримом. Просто говорити – „Крим наш, і ми це питання не обговорюємо“ – на даному етапі виглядає неадекватною реакцією, особли-

во якщо Росія хоче відновити зв'язки з Європою і розвивати економіку Криму“.

Далі йде перелік порад, як легітимізувати окупацію чужої території за зразком передачі Адольфові Гітлерові Судет – „мова може йти про виплату компенсацій українській стороні або про проведення повторного референдуму, враховуючи сумніви в легітимності першого референдуму про приєднання до Росії“.

Виглядає все це огидно, але, на щастя, не має ніякого значення. Тому що головна помилка Т. Ірема – вважати, що Росія зацікавлена в „легітимізації“. З точки зору В. Путіна все давно легітимізоване. Ніякий Т. Ірем і навіть ніякий Дональд Трамп не можуть змусити російського президента змінити Конституцію, у якій згадуються Республіка Крим і Севастополь. В. Путін ніколи не погодиться ані на повторний референдум, ані тим більше на „грошову компенсацію“. Ще комічніше виглядають роздуми про зацікавленість в „розвитку економіки Криму“ – ніби американський дипломат не знає, як в Росії розвивається економіка і який інвестиційний клімат в країні.

Так що ж, Т. Ірем – дилетант? Ні, він не дилетант. І Г. Кісінджер не дилетант. І багато інших людей, які хотіли б нормалізації стосунків з Росією – не дилетанти. Вони могли б закрити очі і на війну на Донбасі, і на окупацію Криму заради співпраці з Росією. Але їм потрібні гарантії, що Кремль не піде далі – і тоді вони готові погодитися з „неутральним статусом України“.

І ще їм потрібно, щоб В. Путін дав їм можливість зберегти обличчя. Ні, не буде ні того, ні іншого. В. Путін не дасть їм можливості зберегти обличчя просто тому, що не може відступати. Для нього відступ – це кінець режиму. І В. Путін буде рухатися далі просто тому, що на цьому імперському русі і протистоянні з Заходом базується його влада.

В. Путін – і цього може справді не розуміти Т. Ірем – воює з Америкою, а не з Україною. І його перемога над Америкою буде полягати не в „неутралітеті“ України – Україна до 2013 року вже була „позабльоковою“ державою, а у відтворенні Російської імперії і її зони впливу хоча б в радянських кордонах.

Саме тому не варто очікувати від В. Путіна компромісів. Саме тому всі пляни, які сьогодні пропонуються американськими експертами, що мріють про „примирення з Кремлем“, приречені на цілковиту поразку. І оцінювати ці пляни слід не з точки зору моральності. Їх слід оцінювати з точки зору реалістичності.

„Еспресо TV“, 5 січня

Віталій Портников – публіцист, політичний оглядач Радіо Свобода, Київ.

Розчарування року

Ігор Лосєв

Майже два роки Україна захоплювалася героїчною поведінкою в російському полоні Надії Савченко. Країна докладала величезних зусиль задля її звільнення. Партія „Батьківщина“, Президент Петро Порошенко, дипломати, парламенти і громадянське суспільство не втомлювалися постійно порушувати питання про кремлівську бранку.

І нарешті сталося! Володимира Путіна „дотиснули“, і він відпустив Н. Савченко додому. Однак, щойно вона ступила на рідну землю, з'явилися перші хмаринки на оптимістичному обрії. Публіка була дещо спантеличена дивними проявами в спілкуванні героїні з журналістами, що можна ще було списати на дивакуватість, цілком зрозумілу з огляду на майже два роки перебування в гостях у „старшого брата“.

Суспільство було готове їй багато подарувати: і манери „фельдфебеля“ (людина ж бо армійська), і очевидний брак освіти, і зовсім не могутній інтелект, і по-дитячому безпосереднє марнославство, і явно завищену самооцінку (заяви про претензії на президентство), і нездатність філь-

трувати свої доволі сумнівні ідеї, перш ніж винести їх на суд громадськості. А ще імпульсивність, надмірну емоційність, залежність від своїх скороминущих настроїв, кумедну категоричність і т. д.

Українці сподівалися, що людина, яка гідно поведилася у російських казематах, внесе щирість і принциповість у геть нещирі й непринципову українську політику з її інтриганством, підкупністю й підлістю. На Н. Савченко покладали великі надії, надхненні її ідеалізуючи, приписуючи їй безліч чеснот. А вона дуже швидко поблякла (і майже виключно завдяки власним зусиллям), хоча могла б залишатися шанованою людиною і потроху ставати авторитетним державним діячем. Утім, від неї почали лунати заяви дуже скандальні не тільки самі собою, а ще й тим (і насамперед тим!), що вони дивовижним чином збігалися з політичною і дипломатичною лінією Кремля.

Н. Савченко стверджувала, що донецькі сепаратисти б'ються проти П. Порошенка, як учасники Майдану билися проти Віктора Януковича.

(Закінчення на стор. 18)

РЕЗОНАНС

Яких поступок насправді чекає Москва від Києва?

Богдан Яременко

Україна має піти на „болючі компроміси“ у стосунках з Росією заради миру, написав у газеті „The Wall Street Journal“ український бізнесмен Віктор Пінчук. Зокрема він вважає, що Україні слід відмовитися від майбутнього вступу до Євросоюзу й НАТО, провести вибори на окупованому Донбасі до звільнення його територій, тощо.

Отже, про статтю В. Пінчука на холодну голову.

1. Забути Крим. А хто сказав, що Володимир Путін сприйме це як поступку України? Для нього питання Криму „закрите“. Позиція України його не турбує. Сполучених Штатів Америки – так. Росія прагне, щоб США та решта міжнародної спільноти визнали окупацію Криму законною анексією. Але з позиції взаємин з Україною визнання Криму російською територією не буде сприйняте Росією як поступка з боку України, оскільки з їхньої точки зору це вже і так факт, який Київ не здатен змінити. А якщо США визнають законною анексію Криму (що навряд, як би не розпинався Генрі Кісінджер), то позиція України тим більше не турбуватиме Росію.

2. Забути про членство в НАТО. Ну, правильно пише В. Пінчук, що членство в НАТО нам в середньостроковій перспективі не світить. Але це ж знає і Росія. То чому Москва сприйме рішення України офіційно відмовитися від членства в НАТО як поступку? Кого ми намагаємось так по-дитячому ошукати? Про „технічні“ аспекти цього рішення я вже мовчу – Україна зможе переглянути його будь-коли. Яким чином США чи НАТО може „дати слово“, що Україну не приймуть – теж не просте питання.

3. Забути про членство в ЕС. Та те саме, що і з НАТО. Забути потрібно не про членство в ЕС, а про те, що ми зможемо переконати Росію, що їй вигідно, щоб Україна відмовилась від того, чого у неї реально і так немає.

Поки пропозиція про мир В. Путін не озвучена, будь-які публічні дискусії на тему „чим би могла пожертвувати Україна“ є шкідливими.

Насправді Росію можуть цікавити лише дві речі, які могла би зробити Україна: виконання Мінських домовленостей у тому вигляді, як є; відмова від Угоди про асоціацію з ЕС (або щонайменше скасування домовленості про Зону вільної торгівлі).

Чому? Тому що обидві передумови вкрай важливі і визначальні з точки зору встановлення повної політичної та економічної залежності України від Російської Федерації. А її неможливість – це і є мета Москви.

Загалом найслабшим місцем усіх старих чи по-новому озвучених плянів „врегулювання“ чи то американських, чи то ніби українських, які передбачають низку односторонніх політичних та економічних поступок України перед Росією в обмін на мир є те, що ніхто з авторів не пояснює, а що ж хоче Росія? Чому це мало б спрацювати? Хто запитав В. Путіна?

І поки пропозиція про мир В. Путін не озвучена, будь-які публічні дискусії на тему „чим би там могла в односторонньому пляні пожертвувати Україна“, є шкідливими.

„Газета по-українськи“, 31 грудня 2016 року

Богдан Яременко – дипломат, громадський діяч, співголова Фонду „Майдан закордонних справ“, Київ.

Визначено важливі річниці

КИЇВ. – 22 грудня 2016 року Верховна Рада України прийняла постанову „Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2017 році“, у якій зокрема передбачено відзначення на державному рівні 330-річчя обрання гетьманом України Івана Мазепи (25 липня 1687 року); 100-річчя від початку Української Революції та створення Української Центральної Ради (17 березня 1917 року); 100-річчя проведення першого Курултаю кримськотатарського народу (9 грудня 1917 року); 75-річчя формування Української Повстанської Армії (1942).

Цього року на державному рівні відзначатимуться такі пам'ятні дати та ювілеї: 650 років з часу надання місту Галичу Магдебурзького права (1367); 200-річчя Рішельєвського ліцею в місті Одесі (травень 1817) та Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. Костянтина Ушинського (травень 1817); 180 років з часу виходу першого західноукраїнського альманаху „Русалка Дністровая“ (1837); 150 років з часу заснування Національного академічного театру опери та балету ім. Тараса Шевченка в Києві (1867); 100-річчя Херсонського державного університету, Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України, приватного акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів „Миргородкурорт“, початку роботи Всеукраїнського національного конгресу, першого представницького форуму українського руху, утворення Першого українського полку ім. Богдана Хмельницького та початку формування українських збройних сил, ухвалення І Універсалу Української Центральної Ради, утворення Генерального секретаріату Української Центральної Ради – першого українського уряду, проведення Всеукраїнського з'їзду Вільного Козацтва в Чигирині, проголошення Української Народної Республіки III Універсало Української Центральної Ради, заснування Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, утворення Генерального суду Української Народної Республіки (УНР), початку збройного опору УНР

проти російської агресії, утворення Головної скарбниці УНР (тепер – Державна казначейська служба України) та Українського державного банку (тепер – Національний банк України), 50 років з часу заснування Світового Конгресу Українців, 25 років з дня передання останнім Президентом УНР в екзилі Миколою Плав'юком клейнодів УНР і грамоти про правонаступництво першому Президентові України Леонідові Кравчукові.

Будуть відзначені дні народження Артемія Веделя – композитора, хорового диригента, співака, скрипаля, Михайла Петренка – поета-романтика, Степана Ерастова – громадського і політичного діяча, мецената українського культурного руху на Кубані, Миколи Чайковського – математика, педагога, Юрія Митропольського – математика, Левка Мацієвича – інженера, авіатора, громадського і політичного діяча, Миколи Лівницького – громадського і політичного діяча, Президента УНР в екзилі, Олександра Архипенка – скульптора та художника, Олександра Барвінського – громадського діяча, педагога, історика, Юрія Кондратюка (справжнє ім'я та прізвище – Олександр Шаргей) – вченого-винахідника, розробника ракетної техніки і теорії космічних летів, Романа Шухевича – політичного та військового діяча, Головнокомандувача УПА, Анатолія Солов'яненка – співака, громадського діяча, Героя України, народного артиста України, Петра Григоренка – генерал-майора, правозахисника, політв'язня радянського режиму, члена Української Гельсінкської Групи, Дмитра Вітовського – державного і військового діяча, першого Головнокомандувача Української Галицької Армії, Дмитра Антоновича – історика, мистецтвознавця, громадського діяча, Миколи Леонтовича – композитора, збирача музичного фолкльору, Миколи Куліша – письменника, драматурга, ряду інших визначних осіб.

Українці також відзначать 110 років з дня народження Сергія Корольова (1907-1966), вченого, конструктора космічних кораблів;

(Закінчення на стор. 17)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Конгрес не має високої оцінки

ПРИНСТОН, Нью-Джерсі. — Відома компанія опитувань „Гелуп“ оприлюднила при кінці 2016 року думки американців про різні професії. На списку з 22 професій члени Конгресу посіли останнє місце щодо честі й етики. Тільки 8 відс. опитуваних дало Конгресові позитивну оцінку в цих ділянках. Члени Сенату не були багато кращими – тільки 12 відс. Губернатори стейтів отримали 18 відс., а журналісти – 23 відс. Найкращу оцінку отримали медсестри – 84 відс. На другому місці були фармацевти (67 відс.), а на третьому лікарі (65 відс.). („www.gallup.com“)

■ В Чикаго зросло число вбивств

ЧИКАГО. – Минулий рік став одним з найбільш кривавих в історії Чикаго: у місті сталося 762 вбивства, більше ніж колинебудь за останні два десятиліття, і більше, ніж число вбивств в Нью-Йорку й Лос-Анджелесі разом узятих. Також число випадків обстрілювання людей зросло до 3,350 осіб в цьому третьому найбільшому місті країни. Дехто бачить причину цього лиха у послабленні законів, які карають за нелегальне посідання зброї. Інші вказують на антиполіційні настрої серед деяких політиків та засобів масової інформації, які спричинилися до того, що поліція не поспішає арештовувати підозрілих осіб. Під час пресової конференції 1 січня начальник поліції Еді Джансон скритикував поблажливі закони, які залегло карають за посідання нелегальної зброї, але в недавньому інтерв'ю для агенції „Асоційтед Прес“ він визнав, що офіцери вагаються арештовувати підозрілих осіб, бо побоюються бюрократичних вимог та негативних наслідків у їхніх кар'єрах. Е. Джансон додав, що злочинці добре розуміють цю ситуацію. („CBS News“)

■ Папа призначив єпископа-філіпінця

СОЛТ-ЛЕЙК-СІТІ, Юта. – 10 січня Папа Франциск призначив нового єпископа для римокатолицької дієцезії в Солт-Лейк-Сіті. Ним є 63-літній Єпископ-помічник Лос-Анджелесу Оскар Азаркон Соліс, уродженець Філіпін і перший єпископ-філіпинець, котрий був висвячений на священика в США. Новий єпископ приходить на місце попереднього Єпископа Джана Вебстера, котрий у червні 2015 року був назначений архієпископом Санта-Фе, Нью-Мехіко. Вперше в історії американської дієцезії очолюватиме єпископ-азіат. Приблизно 5 млн. американських католиків є азійського походження. У стейті Юта, де домінує мормонська релігія, є понад 300 тис. католиків, а з них 18 тис. – азіяти. Офіційна інсталяція нового єпископа відбудеться 7 березня в Катедрі св. Маделини в Солт-Лейк-Сіті. („The Salt Lake Tribune“)

■ Думка війська про Обаму

ВАШІНГТОН. – При кінці 2016 року газета „Мілітері Таймс“ та Інститут ветеранів і військових родин при Сиракузькому університеті оприлюднили висліди опитувань членів Збройних Сил США про Президента Барака Обаму. Понад половину (51.5 відс.) мали негативну оцінку про нього, а 36.4 відс. дали позитивну оцінку; 12.1 відс. опитуваних були невідомими. На президентських виборах в листопаді 49 відс. виборців голосували за Дональда Трампа, а 29 відс. – за Гиларі Клінтон. 76 відс. сказали, що кількість членів Збройних Сил є замало. 59 відс. вважало, що відтягнення бойових сил з Іраку зменшило безпеку Америки; 54 відс. сказало те саме про зменшення військ США в Афганістані. Приблизно 60 відс. жінок і 57 відс. національних меншин у Збройних Силах схвалювало президентство Б. Обами. Він намагався зменшити роль американських військ в Афганістані та Іраку, поширював рівноправ'я для жінок у всіх ділянках військового життя і дозволив гомосексуалістам відкрито служити. Прихильники президента пригадують, що він дав наказ на вбивство провідника терористів Осамі бен-Ладена. Його критики кажуть, що він замало протиставився міжнародному тероризмові та замало грошей призначав на військовий бюджет. („U.S. News & World Report“)

Пам'ятаймо трагедію Великого терору

22 грудня 2016 року Верховна Рада України прийняла постанову „Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2017 році“, у якій зокрема передбачено відзначення на державному рівні 5 серпня 2017 року 80 роковин з дня початку Великого терору в Україні.

Великий терор — найменування періоду 1937-1938 років в історії СРСР, коли сталінські репресії були доведені до максимуму своєї інтенсивності. „Великий терор“ отримав назву за книжкою Роберта Конквеста „Великий терор: сталінські чистки 30-х років“. Масові акції залишались державною таємницею. Лише після краху СРСР та відкриття доступу до секретних архівів стало можливо охопити розмах та глибину Великого терору.

Для кожного регіону СРСР встановлювалися норми за „першою категорією“ (розстріл), і за „другою категорією“ (ув'язнення у таборах на строк до 10 років). Загальна норма на репресії в усій країні становила 268,950 чоловік, з них розстрілу підлягали 75,950 чоловік. Акцію передбачалося провести протягом чотирьох місяців. Були призначені „трійки“, які розглядали справи у відсутності звинувачуваних, десятки справ на кожному засіданні. Протоколи засідання надсилали начальникам оперативних груп НКВД для виконання вироків з обов'язковим збереженням у таємниці часу й місця виконання вироку. Норми переглядалися і 31 січня 1938 року для 22 регіонів були виділені додаткові норми, у тому числі на розстріл 48 тис. осіб. Для виконання й перевиконання плянів репресій органи НКВД заарештовували й передавали на розгляд „трійок“ справи людей різних професій і соціального походження. 9 березня 1936 року була створена комісія для „вичищення“ міжнародних організацій на території СРСР, після чого були масово розстріляні німці, поляки, румуни, люди інших національностей.

В Україні за даними Служби Безпеки України тільки у 1937-1938 роках було заарештовано 267,579 осіб, з них 122 тис. розстріляно. Протягом 1944-1953 років за участь у визвольному русі чи його підтримку 153 тис. осіб розстріляно, 134 тис. ув'язнено і понад 200 тис. депортовано. За 1927-1990 роки було заарештовано понад 1 млн. осіб, з яких 545 тис. були засуджені або розстріляні.

У незалежній Україні створено усі умови для вивчення долі репресованих, виявлення організаторів і виконавців Великого терору. Йдеться про висвітлення перед світом ще одного злочину комуністичного режиму, подібного до Голодомору 1932-1933 років в Україні. Ці матеріали дають підстави для міжнародного засудження більшовицької влади за геноцид і гноблення українського народу. Про Великий терор 1937-1938 років слід більше розповідати молоді у школах та молодіжних організаціях. У серпні закордонне українство має приєднатися до вшанування пам'яті жертв Великого терору в Україні.

ІСТОРІЯ

Незабутні зустрічі з Ніною і Святославом Караванськими

Стефанія Гнатенко-Гулик

У 1970 році я приїхала із Львова до Одеси одружуватись з Валерієм Гнатенком. Був квітень. В Одесі майже літо. В цей час Ніна Строката — дружина С. Караванського, збиралась на пересуд С. Караванського у Владімір, де він сидів у в'язниці. Була дуже занепокоєна долею свого чоловіка. Їй потрібна була моральна підтримка і вона запитала мене, чи я не змогла б поїхати із нею. Я відповіла, що мені потрібно перенести дату одруження на пізніший час. Ми з В. Гнатенком так і зробили, і я поїхала її супроводжувати.

Зупинились у Москві в помешканні Людмили Алексеевої, яка була і є активною у правозахисному русі. Вона підшуквала адвоката. Тих грошей, що дав мені В'ячеслав Чорновіл, на адвоката не вистачило, і я зателефонувала до Києва, до Льолі Світличної, попросила вислати на моє ім'я ще 200 карбованців. Там, у в'язниці, я вперше побачила С. Караванського, зовсім випадково: його конвоїри вели коридором до судової кімнати, де був процес, а я стояла в коридорі з букетиком підсніжників (було дуже холодно, я легко вбрана і варту пожаліла мене й впустила до будинку). Я обізвалася: „Пане Святославе?“. Він став і озирнувся, а я дала йому букетик у руки. Після того мене вигнали на двір.

Батьки С. Караванського перед революцією були власниками книгарні в Одесі. Переправили ми його бібліотеку у Нальчик з такої нагоди: з Одеси Марія Овдієнко, яка тоді вчилася на факультеті української філології й мешкала у Н. Строкатої, зателефонувала до Адріани Труш, яка мешкала по сусідстві зі мною у Львові, й повідомила про арешт Н. Строкатої.

Я повідомила про це В. Чорновола, який прийшов до мене з пропозицією, щоб я поїхала до Москви ознайомити московські кола дисидентів із текстом документу Громадського комітету на захист Н. Строкатої. Їх було три. Перша — це Комітет прав людини в СРСР (Валерій Чалідзе, голова), друга група Петра Якіра з колом осіб, що публікували „Хроніку текущих событий“, і третя, головою якої був онук поета Сергія Єсеніна,

Олександр Вольпін.

В Москві я зустрілася у Л. Алексеевої. Ми підійшли до В. Чалідзе, який узгодив справу з Андрієм Сахаровим. Рішення Комітету було таке: вони не можуть підтримати нас, коли це стосується однієї особи. О. Вольпін також відмовив. Залишився П. Якір, який погодився. Але ще не було підписів киян. Остаточний документ так і не пішов у дію, бо в січні 1972 року відбулись поголовні арешти в Україні. Тоді ж у Москві В. Чалідзе мені порадив адвоката Полторацького, який мешкав в Одесі. Суд призначили на 3 травня 1972 року.

Ми порадилися з В. Чалідзе, що було б добре поїхати 1 травня, бо катєбісти святкуватимуть. Їхала в порожньому вагоні потягу Львів-Одеса. 3 травня, коли я підійшла до будинку суду, то очам не повірила: натовп народу. Важко було дістатись до дверей. Я прийшла з квітами і за кілька хвилин у багатьох людей також з'явилися квіти. Я порадила писати на ім'я голови суду заяви про те, щоб суд був відкритим.

Коли з машини вивели Н. Караванську під конвоем, її засипали квітами, люди кричали: „Судять жінку, яка під час епідемії холери рятувала людей, ризикуючи життям!“. На суд пустили усіх, окрім мене. Мені голова суду і прокурор вручили повістку у слідчий відділ Львова у справі В. Чорновола, квиток й під конвоем посадили у літак. Н. Караванську засудили на чотири роки.

Після повернення вона зустрілася у Тарусі, біля Москви. Я приїздила до неї з чоловіком, малим сином, з Оленкою Антонів. Після того, як Караванські емігрували у 1979 році, ми листувались. У мене збереглися листи. Я емігрувала у 1988 році після смерті мого чоловіка, з мамою і сином. Тут упродовж усього часу ми були в контакті з Караванськими. Я редагувала у видавництві „Пролог“ самвидавський журнал „Євшан-зілля“, редакторами якого були Ігор та Ірина Калинці. Працю Ірини Калинець „Слово о полку Ігоревім“ я попросила С. Караванського відредагувати, оскільки я не спеціаліст у цій галузі. Він це скрупульозно зробив. І. Калинець опублікувала цю працю, редаговану С. Караванським.

Нью-Йорк

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу — \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) — \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

ЦІНИ НА ПЕРЕДПЛАТУ НАШОЇ ГАЗЕТИ

ДРУКОВАНА „Свобода“ (на папері)

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
80 дол.	45 дол.	90 дол.	50 дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол.* на рік для всіх

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
85 дол.	50 дол.	95 дол.	55 дол.

Для тих читачів, котрі отримують друковане видання, передплата електронної версії „Свободи“ коштуватиме всього на 5 дол. більше.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Хворі на рак потребують підтримки

Онкологічні хворі України потребують психологічної підтримки, яка може стати реальністю для багатьох. Запропонована нами Міжнародна програма психологічної підтримки онкохворих „Три години без раку” відкрила нове відношення громадянського суспільства до онкохворих. В 2016 році ми поінформували про неї ЮНЕСКО, покликане сприяти співпраці у розвитку освіти, науки та культури і нам порадили здійснювати програму.

Організації України повідомили про підтримку нашої ініціативи для онкохворих України.

„Бюро Уповноваженого з прав людини України готове надати власне бюро та підтримку для здійснення ініціативи, спрямованої на допомогу людям, особливо в даному надзвичайно важкому гуманітарному напрямку”.

Союз Українок: „Ми готові підтримати вашу ініціативу та сприяти в допомозі проведення

майстер-класи в різних містах України”.

„Управління охорони здоров’я Херсонської міської ради та підпорядковані йому лікувально-профілактичні установи міста зацікавлені та готові до участі в майстер-класі для онкохворих „Три години без раку”.

Про підтримку нашої ініціативи для України повідомили Міністерство охорони здоров’я України та Національний інститут раку в Києві.

Вперше в Нью-Йорку для дев’яти міст України будуть створені програми психологічної підтримки онкохворих „Три години без раку” в електронному режимі. Тисячі онкохворих в кожному місті стануть учасниками програми. Відвідування хворими центрів культури, мистецтва, природи та спорту буде проводитися безкоштовно, постійно та протягом цілого року.

Систематичне, організоване надання психологічної підтримки – це нове явище.

Вперше ще одна галузь культури, мистецтва, природи, спорту почне активно брати участь на постійній основі в житті суспільства. Для проведення на інтернеті майстер-класи в Нью-Йорку необхідно мати на два місяці приміщення в обладнаному бюро на чотири-п’ять робочих місць та три помічники керівника майстер-класи, які знають українську та російську мови і комп’ютер.

Запрошуємо сприяти у вирішенні організаційних питань. Запрошуємо добровольців, які володіють українською та російською мовами, вміють працювати з комп’ютером, якщо ви можете взяти відпустку на два-три тижні чи більше. Робочий час від 8-ої год. ранку до 2-ої год. пополудні.

Адреси: 2928 West 5th Street, 3m, Brooklyn, NY 11224. Електронна пошта: oncopat13@gmail.com.

Д-р **Юрій Халінський**,
керівник програми,
засновник суспільства
„Громадянські ініціативи – онкохворим“,
Нью-Йорк

Створюємо виставку до 100-річчя УНР

Музей української діаспори в Києві до 100-річчя утворення Української Народної Республіки (УНР) у 2017 році плянує відкрити виставку, пов’язану з діяльністю Державного Центру УНР в екзилі. Однак, для цієї виставки потрібні експонати – документи, фотографії та особисті речі українських діячів, які брали участь у роботі Державного Центру УНР, Української Національної Ради, Світового Конгресу Вільних Українців та інших установ, причетних до діяльності УНР на еміграції. Зокрема, ми шукаємо інформацію про Андрія Лівницького, Миколу Лівницького, Степана Витвицького, Миколу Плав’юка, Івана Багряного, Осипа Бойдуника, Миколу Капустянського, Спиридона Довгаля, Івана Кедрина-Рудницького, Володимира Біляйва, Павла Лимаренка, Михайла Вос-

кобійника, Костя Паньківського, Ярослава-Богдана Рудницького, Івана Самійленка та інших діячів, що причетні до діяльності УНР на еміграції.

Якщо хтось має матеріальні речі або важливу інформацію про вищезгадані установи та їхніх діячів і бажає подарувати їх українському музеєві, просимо зв’язатися з нами в зручний для вас спосіб. Будемо вдячні також за контакти нащадків вищевказаних та інших діячів УНР, до кого б ми могли звернутися з нашою проблемою.

Після виставки найцінніші експонати увійдуть до постійної експозиції музею, а решта стане невід’ємною частиною фондів Музею української діаспори.

Наші контакти: Музей української діаспори,

вулиця Московська, 40б, Київ, 01015 Ukraine.
Електронна пошта: museum.diaspora@gmail.com.
Тел.: (380-44) 280-6418. Facebook: www.facebook.com/MuseumUkrainianDiaspora.

Оксана Підсуха,
директор Музею української діаспори
Назар Розлуцький,
старший науковий співробітник музею
Київ

Пресфонд „Свободи“ за листопад 2016 року

\$	ІМ’Я	МІСТО
120	Nowak, Irene	Milwaukee, WI
	Puhacz, Ihor	Macungie, PA
100	Krislaty, Zenon & Dozia	Cleveland, OH
	Tomorug, Maria	Clark, NJ
70	Mostowycz, Oksana	Ponte Vedra Bch, FL
65	Ivanonko, Zenon & Helen	Vestal, NY
60	Fedun, Basil	Chardon, OH
50	Makar-Laudi, S	Brooklyn, NY
	Paschuk, Larisa	Verona, NJ
	Wolowyna, Oleh	Chapel Hill, NC
40	Luppo, Mary	Morton Grove, IL
25	Jachtorowycz, Romana	Chicago, IL
	Zacharkiw, Lidia	Rochester, NY
20	Babanskyj, Victor	Watchung, NJ
	Baczynskyj, Lubomyr	Kalamazoo, MI
	Bohonowych, Roman	Kerhonkson, NY
	Butry, John	North Port, FL
	Hawryluk, Anne	Elkins Park, PA
	Holovetsky, Halyna	Ballston Spa, NY
	Klek, Julian	Independence, OH
	Kryshtalowych, Jaroslawa	Cleveland, OH
	Motyka, Walter	North Port, FL
	Procyk, Roman	Huntingdon Vy, PA
15	Sendzik, Vira	Trenton, NJ
	Shcheglov, Nazar	Jackson Heights, NY
10	Choniuk, Bohdan	New York, NY
	Hluszk, Maria	Hamilton, NJ
	Kasian, Mykola	Melrose Park, PA
	Kebalo, Helen	South Windsor, CT
	Kowal, Olga	Kenilworth, NJ
	Kropelnickyj, Emilia	Warren, MI
	Limonczenko, Alexis	San Mateo, CA
	Macuk, Bohdan	Berlin, MD
	Martyn, Yuri	Irvine, CA
	Musij, George	Etobicoke, ON
	Niepritzky, Boris	St Paul, MN
	Ohar, Oksana	Beverly Hills, MI
	Pyz, Teodor	Irvington, NJ
	Rub, George	Belleville, MI
5	Lewchenko, Paul	Morrisville, PA

РАЗОМ: \$1,250

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“!

Щиро дякуємо за публікацію

Щиро дякуємо від імені всіх наших просвітан і правозахисників за публікацію 11 листопада 2016 року матеріалу „Нелегкий шлях української газети“ про наші справи в Кривому Розі та ще й під такою назвою!

Я його поширив у соціальних мережах, а також вмістив у нашій передріздвяній і передноворічній газеті на сторінці під заголовком „У майбутнє разом з часописом „Свобода“. Це число розміщене на інтернет-сторінці Криво-

різького міського правозахисного товариства.

Вітаючи із Різдвяними та новорічними святами, бажаємо захисту від всього лихого, теплих і щирих зустрічей з друзями і теплоти душевної у ваших сім’ях! Тримаймося і перемагаймо всі труднощі в цей тривожний час перемін!

Сергій Зінченко,
редактор газети
„Промінь просвіти“, Кривий Ріг

Мова у серванті

Мова лежала за склом на полиці серванту (шафи) і з сумом та журбою дивилася на життя, яке вирувало ззовні. Там виникали нові технології і робилися відкриття. Там росли дітлахи і закохувалися підлітки. Там справляли весілля і народжували дітей. Але це все проходило повз неї, її ревно охороняли і витягали з серванту на великі свята, щоб показати, що вона ще не зовсім померла, хоча й виглядала вона все більш блідою і хирлявою.

Та і як могло бути інакше? Звідки могла вона взяти життєві сили, якщо була оточена з усіх боків заборонами й забобонами? На мові не можна було робити помилок, вона в усьому мала бути бездоганною – чистою, високою, незасміченою, досконалою, а її носії мали сподоблятися ангелам і володіти лише позитивними рисами: бути терпимими, толерантними, ввічливими, вихованими, м’якими, лагідними, поступливими і поблажливими. Вони не могли собі дозволити схибити чи посваритися, в жодному разі не було їм дозволено висловлювати незадоволення чи заявляти про свої права.

Мова вкривалася порохом і тьмяніла. Вона згадувала старі часи, коли без неї не обходилися ні весілля ні похорони. Коли матусі з ніжністю гомоніли зі своїми дітками, статні парубки шепотіли дівчатам слова кохання, сварилися і

торгувалися баби на базарах, заливалися піснями села й міста, з бойовим кличем неслися у бій відважні козаки. Було й таке. Доки не прийшла в гості чорною пошестю інша – чужа, ворожа мова. Засіяла Україну трунами й могилами, залила річками крові. І з кожним втраченим, згубленим життям, слабшала наша мова.

Глухі серцем не відчують цього болю. Сліпі душею не бачать ціни, заплаченої за право на мову. Чужа біда для них – не біда. Вони б уже і з серванту мову викинули, щоб не муляла, але ж не дають. І тих, хто опирається треба добивати: осміювати і принижувати, залякувати і цькувати, ображати і применшувати, і давити-давити-давити безжалісною юрбою. Бо як посміли!

І єдине, що зможе їх зупинити, це мова – жива, жвава, галаслива, рухлива, грізна, щебетлива. Така, яка змете всі рамки й обмеження і увійде в серце, а звідти повернеться у світ в усіх його проявах – щасті й горі, дружбі й сварці, коханні й ненависті, успіхах і поразках. Така, яка рватиметься в небо торжеством радості та литиметься тихими гіркими слізьми втрати.

Бо мові не місце у серванті, особливо якщо за неї заплачено мільйонами життів.

Олена Татьянченко,
„Майдан“, 14 грудня 2016 року

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Бандуристи розпочали Велику коляду

Василь Романчук

ПАРМА, Огайо. – 17 грудня 2016 року Заслужена капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка розпочала Велику коляду в Українській греко-католицькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці. З привітанням до присутніх звернувся мистецький керівник і головний диригент капелі Олег Махлай. Благословили Різдвяне дійство Єпископ Пармської Єпархії св. Йосафата Богдан Данило та Владика-емерит Роберт Москаль. І зринули у храм чарівна мелодія бандур і багатоголосся хористів. Прозвучали класичні колядки і кілька творів різдвяної тематики, в які вклав свій талант композитора О. Махлай.

Продовженням прослави Різдва Христового стала Архиєрейська Літургія в церкві Покрови 18 грудня а участю Капелі бандуристів.

За давнім українським звичаєм Владика Б. Данила зустріли діти в національних строях різдвяним калачем на вишиваному рушнику.

Заслужена капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка виступає в Українській греко-католицькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці. (Фото: Василь Романчук)

Високого гостя вітав парох храму о. Михайло Дроздовський.

Літургію разом з Владикою Р.

Москалем, парохом о. М. Дроздовським та архиїєреєм о. Єфремом Смолило відслужив Владика

Б. Данило. Завершилося свято вروحистим внесенням у храм Виблиемського вогню пластунами Великого Клівленду, від якого присутні запалили різдвяні свічки.

Капелю бандуристів заснував у Києві, в 1918 році, Василь Ємець. Вона пройшла шляхами Європи і потрапила в 1949 році за океан, сягнувши на чужині високих вершин мистецької слави. Доклали до цього свій талант композитор і диригент Григорій Китаєвий, Володимир Колесник та інші видатні мистці.

В 1992 році капеля стала лавреатом Державної премії ім. Тараса Шевченка. Високу нагороду вручив капелі Президент України Леонід Кравчук, який в той час перебував з візитою в США.

У 1996 році цей самобутній колектив очолив О. Махлай. Нині в складі капелі майже 60 вокалістів і музикантів з Каліфорнії і Торонто, Нью-Йорку і Дітройту, Клівленду і Парми. У часі різдвяних свят вони влаштовують своєрідні творчі звіти перед своїми шанувальниками.

Відзначили 400-ліття Василіянського чину

Ніна Василькевич

ДІТРОЙТ. – У 2017 році парафії церков св. Йосафата і Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії відзначають 400-ліття заснування Василіянського чину св. Йосафата, відомого як чин св. Василя Великого (ЧСВВ), а також 55 років від того часу, як отці Василіяни прийшли до цих парафій служити Господеві і людям.

ЧСВВ – один з основних монаших чинів Української Греко-Католицької Церкви. З історією створення і розвитку чину парафіяни обох церков могли ознайомитися в церковних бюлетенях, де розповідалося про 400 років подвижницької праці монахів ЧСВВ. У церквах та на бенкеті великим тиражем була розповсюджена книжка „Коротка історія Василіянського чину св. Йосафата (1517-2017)“, який уклав о. Еміліан з поправками оо. Пилипа, Дмитра, Петра, перекладом з англійської мови о. Євгена.

У храмі Непорочного Зачаття 9 грудня 2016 року був Акафіст до Пречистої Діви Марії, 10 грудня – Різдвяний концерт шкіл парафії Непорочного Зачаття та Велика Вечіря. 11 грудня відбулася Служба Божа в храмі Непорочного Зачаття, яку відслужив о. протоігумен Василь Салковський. З ним співслужили отці парафії Непорочного Зачаття та св. Йосафата.

О 4-й год. в залі церкви св. Йосафата розпочався ювілейний бенкет. Незважаючи на снігопад, зібралося на свято багато парафіян. Відкрила його та розповіла про історію чину Таня Бедрус.

Виступив дитячий хор, створений рік тому при церкві Непорочного Зачаття. Його започаткували диригент Андрій Дутка та музичний керівник Галина Яловенко, а разом з ними парафіянки Оксана Заведенко та Наталія Горин. Юні хористи декламували поезії і виконували пісні, присвячені ювілярам.

Хор ім. Івана Котляревського церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. (Фото: о. Даниїл Чайковський)

Хор ім. Івана Котляревського церкви Непорочного Зачаття під керівництвом Василя Перця виконав три пісні. Разом з хором гості заспівали молитву „Отче наш“, а

о. В. Салковський благословив усіх на святкову вечерю.

Під час вечері отців Василіян привітали голова Марійської дружини Олеся Мельничук та пред-

ставники організації „Молодь Христові“ Захарій Гала і Маріяна Гринчак.

Протоігумен о. В. Салковський розповів про історію ЧСВВ та про 55-літню працю отців Василіян в Дітройті. Разом з ним присутні пригадали перших отців Інокентія Лотоцького, Вернарда Панчука, Максима Кобасюка, Пилипа Сандрика та інших.

Із словом подяки до парафіян, які допомагали у проведенні свята відзначення виступив о. Даниїл Чайковський.

Т. Бедрус розповіла присутнім про гостей з України, поранених воїнів Олександра Дармороса та Василя Кропиву. Обидва вони осліпили в результаті поранень, а О. Дарморос втратив ногу та має протезу. Громада під керівництвом Українсько-Американського громадського комітету допомагає їм з проживанням та збирає фонди для їхнього лікування. З словом подяки виступив О. Дарморос.

Заключну молитву провів о. Роман Гикавий.

Хор дітей школи при парафії Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії.

Зустрілися друзі Українського Музею-архіву

Василь Романчук

КЛІВЛЕНД. – В Українському Музеї-архіві 9 грудня 2016 року відбулась традиційна Різдвяна зустріч українських емігрантів різних поколінь, представників інших національних громад Великого Клівленду, спонзорів, меценатів, прихильників та симпатиків музею.

Директор музею Андрій Фединський тепло привітав присутніх і говорив про сьогоднішні будні музею, а також про плани на найближчу перспективу. Він подякував усім за підтримку і допомогу та закликав до ще тіснішої співпраці.

Учасники зустрічі ознайомилися з розгорнутою виставкою, присвяченою 50-літтю сумівської оселі „Хортиця”, а відтак за дружнім різдвяним столом ще довго вели щирі розмови. Лунали колядки і святочні вітання.

Український Музей-архів розташований в чарівній місцині старої околиці Клівленду – Трімонті, де оселилися перші українські емігранти, які збудували тут першу українську греко-католицьку церкву свв. Петра і Павла. Заснований у 1952 році великим патріотом і подвижником українства за океаном Леонідом Бачинським, музей

став історико-культурним і науковим центром на терені Огайо. Тут зібрані унікальні колекції мистецтва, побуту і спорту, архівні документи, книги та часописи багатьох років, філятелія, нумізматики, є пластовий та сумівський відділи.

Завдяки зусиллям нинішнього директора музею А. Фединського та при активній допомозі співголови українського кокусу в Палаті представників Конгресу США, великої приятельки українців Марсі Каптур, в 2006 році відкрито нове приміщення, в якому є виставкова зала, бібліотека та сучасне сховище для архіву.

Гості з різних штатів США, України, Канади, інших країн відвідують експозиції музею та культурно-мистецькі заходи, архівні документи вивчають науковці та студенти. Лише останнім часом музей відвідали співголова українського кокусу в Сенаті США Роберт Портман та членка Конгресу М. Каптур, директор Американсько-єврейського комітету Лі С. Шапіро, а також політики, мистці, журналісти з України, голови польської, латвійської, єврейської литовської громад Огайо.

Колумбійський університет США проводитиме в лютому цього року, в Нью-Йорку, міжнародну наукову конференцію до 100-ліття першої української революції, на якій з доповіддю виступить А. Фединський.

Виставка розповіла історію оселі

Василь Романчук,
Петро Твардовський

КЛІВЛЕНД. – Український Музей-архів 9 грудня 2016 року відкрив виставку, присвячену 50-літтю оселі „Хортиця“ Спільноти Української Молоді (СУМ).

Виставку вступним словом відкрив директор музею Андрій Фединський. З історією оселі присутніх ознайомила одна з найактивніших дітячок СУМ, заступник голови Осередку ім. Богдана Хмельницького Оля Мігеліч.

А все почалося 20 липня 1963 року з створення комітету для придбання осілости для сумівців, який очолив тодішній голова клівлендсько-

го осередку Микола Погляд. Оглянули близько 30 ділянок в Огайо. Вибір випав на „Локуст Лейк Парк“ в Гунтінгтоні. У збірці фондів активну участь взяли Батьківський комітет в особі Франка Бенка та Петра Данилевича, а також гуртки матерів. Матеріальну допомогу надали й громадські формування з усього штату Огайо.

У травні 1965 року вибрана посілість була викуплена. Її назвали – оселя „Хортиця“. Велику працю в розбудову оселі вклали сумівські провідники Ілля Вільшанецький і Петро Райца, голови адміністрацій М. Погляд, Дмитро Головацький, Петро Венгрин, Роман Погляд, Роман Дрозд та Оксана Ліщук-Гуперт, а також батьки та матері, які

намагалися швидше облаштувати виховно-відпочинковий центр для молоді.

За останні роки на оселі споруджено каплицю Архистратига Михаїла, яку освятив Єпископ Пармської Єпархії Владика Роберт Москаль, а також відремонтовано дороги, збудовано великий навіс над озером, де можна проводити різні заходи в дощову погоду, а також лазнички і кімнати гігієни, санітарно-медичний пункт, кухню.

Виставки оформили голова Осередку СУМ ім. гетьмана Богдана

Хмельницького Ірина Твардовська, її заступниця О. Мігеліч та члени організаційного комітету Ліса Шрубович, Слава та Володимир Цішкевичі.

На виставці представлені численні документи, відзнаки, прапори та вимпели таборів різних років, макети об'єктів оселі, оригінали креслень каплиці, світлини, які відтворюють життя „Хортиці“ різних років, однострої сумівців, нагороди, відзнаки, значки, почесні грамоти, буклети та публікації різних українських та американських видань про СУМ. Привертає увагу розділ, який розповідає про „Лісову школу“ ім. Степана Бандери.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує громадянство
на доповідь

д-ра Тетяни Гошко

професора історії Українського Католицького Університету Львова

на тему:

**„Шляхтич у міщанстві: взаємини міщан і шляхти на
руських землях XV-початку XVII ст. через призму
сеймових конституцій“**

Доповідь відбудеться
**22 січня 2017 р. о 3-ій год. пополудні
в приміщенні УВАН**

206 West 100th Street. New York, N.Y. 10025
Tel.: (212) 222-1866

**Традиційні Вечорниці в Нью Йорку від 1951-го року.
З Презентацією Дебютанток від 1959-го року.**

**New York's Ukrainian American
Cotillion Ball for more than 50 years**

11 лютого / 11 February 2017

**Hilton Pearl River
New York**

Оркестри „Фата Моргана“ і „Трім“
Music by „Fata Morhana“ and „Hrim“ orchestras
Коктейли з буфетом / Cocktails & buffet, 6:00
Презентація Дебютанток / Presentation of Debutantes, 7:00

Вечірній Одяг / Black Tie Requested

Hilton Pearl River: 845-735-9000
Additional hotel: Holiday Inn Orangeburg, 845-359-7000
(shuttle service will be provided)

Tickets: wmyskiw@comcast.net - 845-661-8277
More information: www.KalynaDeb.org

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати: 973-292-9800 дод. 3042

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

НОВІ ВИДАННЯ

Німецький письменник написав про Україну

Карл Шльогель представляє свою книгу в Українському домі. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 8 грудня 2016 року в Українському домі відбулась презентація видання про Україну, її різноманітні за історією й культурою краї і міста „Український виклик“. Відкриття європейської країни“. Книгу написав великий друг України – німецький письменник Карл Шльогель, а випустило видавництво „Дух і літера“ за сприянням Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні.

Книга складається з низки нарисів, кожен з яких розповідає про зустріч автора з Києвом, Одесою, Ялтою, Харковом, Дніпром, Донецьком, Чернівцями, Львовом. У кожному місті автор розкриває його історію, топоніміку, імена видатних особистостей.

Книга народилася з бажання автора допомогти Україні і українцям повернутися на ментальну мапу Європи після століть розлуки. Поштоухом до написання кни-

ги став шок від російської агресії спочатку в Криму, а згодом на Донбасі. Після анексії Криму К. Шльогель відмовився прийняти медалью Олександра Пушкіна, якою президент Росії нагороджує за особливі заслуги в пропагуванні російської культури. Нинішнє військово-ідеологічне протистояння між Україною та Росією історик розглядає як остаточне прощання з імперією, прощання з Росією та її історичними мітами.

На його думку, Київ перетворюється на форпост європейської цивілізації, на який накопчується наче морська хвиля зла зі сходу, розбиваючись об нього. Україна зробила свій вибір: вона має намір іти власним шляхом і захищати обраний нею спосіб життя, мужньо опираючись російській агресії. Адже Майдан піднявся під знаком не лише жовто-блакитного прапора України, але й синього із золотими зірками прапора об'єднаної Європи!

Жулинський написав книгу про війну

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – Директор Інституту літератури Микола Жулинський 26 листопада 2016 року у обласному краєзнавчому музеї представив свою книгу „Моя Друга світова“, яка вийшла цього року у видавництві „Ярославів Вал“.

Це історичний роман, в якому автор передає свої дитячі враження від прожитого і пережитого на родовідних теренах, в селі Новосіл-

ки (тепер – Набережне).

Події починаються з вересня 1939 року, коли Волинь перейшла з Польщі до СРСР. Жажливою сторінкою постає розстріл в'язнів у Дубенській тюрмі. Є в книзі і спогади про батька автора. Загалом у романі Друга світова війна вбачається правдивою і без прикрас.

А сама книга постає як ще одна яскрава літописна сторінка, яка засвідчує героїчну й трагічну долю України.

Introducing First Fridays at Soyuzivka

First Fridays of the Month: February 3, March 3 and April 7, 2017
Experience traditional Ukrainian hospitality and a delicious meal

Friday, February 3, 2017
6-9 p.m.

Dinner Menu:

- Ukrainian borscht
- Cucumber and tomato medley 'salatka'
- Appetizer portion of potato varenyky with caramelized onions and sour cream
- Free range breaded chicken cutlet with green beans and garlic mashed potatoes
- Desert: traditional Ukrainian hazelnut torte
- Includes complimentary glass of Ukrainian wine or beer

\$22/person with tax and gratuities included

Seating is limited. Please call (845) 626-5641 to make your reservations

216 Foordmore Road, Kerhonkson NY 12446
(845) 626-5641 • www.Soyuzivka.com

Микола Жулинський представляє книгу „Моя Друга світова“ в Рівному.

ПОСТАТІ

Церква Положення Ризи Пресвятої Богородиці у Волощині.

Церква св. Юра в Нью-Йорку.

Церква св. Володимира у Глен-Спеї, Нью-Йорк. (Малюнок Аполінарія Осадця)

Аполінарій Осадця завжди був українцем

До 100-річчя від дня народження мистця

Марта Осадця

12 листопада 1916 року, в селі Волощина, що на Бережанщині, у родині Докії та Корнелія Осадців народився Аполінарій Осадця. Ім'я його прадіда вписане на іконостасі місцевої церкви, як її провізора.

А його дід, вїт Іван Осадця, заохотив односельців до будівництва водогону до селянських садів і встиг охопити ним половину села. Про нього навіть писала преса в діаспорі. Батько К. Осадця також був вїтом і закінчив прокладання водогону, збудував лазню. У 1921 році відновилася філія „Просвіти“, головою якої був К. Осадця. Він був відзначений почесною грамотою Митрополита Андрея Шептицького. Родина Осадців була провідною у селі. Двоє братів батька були священиками, і обох їх знищили більшовики, вивісивши на Сибір.

А. Осадця закінчив школу у селі. Потім українську класичну гімназію в Бережанах, вивчав архітектуру у Львівській політехніці, де мав нагоду пізнати основи малярства. Ще у шостій гімназійній класі в Бережанах написав трактат про Україну „Ой, горе тій чайці“. На Політехніці у Львові був членом товариства „Основа“, що гуртувало техніків-українців і мало свою головну квартиру в забудовах св. Юра.

Вимушений виїзд зі Львова відбувся у 1944 році, до Тюрингії, яку союзники віддали у зону впливу СРСР і довелося поспішно переселятися до Баварії. У 1947 році отримав диплом інженера у Мюнхені.

18 травня 1949 року А. Осадця прибув до Америки. Спершу оселився з дружиною і двома донечками у Нью-Йорку, де народилася третя донька. Треба було, не знаючи ще англійської мови, розпочинати кар'єру. Він досить швидко знайшов працю у архітектора Юліяна Ястремського, котрий народився в Канаді. Згодом його прийняли до великої американської фірми, де він працював 16 років і дійшов до посади керівника проектного відділу.

Далі А. Осадця перейшов працювати до видатного американського архітектора Віліяма Лескаса, вихідця зі Швейцарії, одного з носіїв модерної архітектури в Америці. В. Лесказ зробив молодого колегу своїм співником. Перший хмародер українців у світі – дім Українського Народного

Союзу запроєктували А. Осадця і Ю. Ястремський.

А. Осадця брав найчистіші зразки народного будівництва з карпатських полонин, розвивав їх і плекав. Яскравим зразком такої будови є праця архітектора у Глен-Спеї, Нью-Йорк. Його Українська католицька церква св. Володимира є об'єктом любови парафіян і американських туристів. Церкву св. Володимира він проєктував, як і все її внутрішнє оформлення, без оплати – на добро вірним.

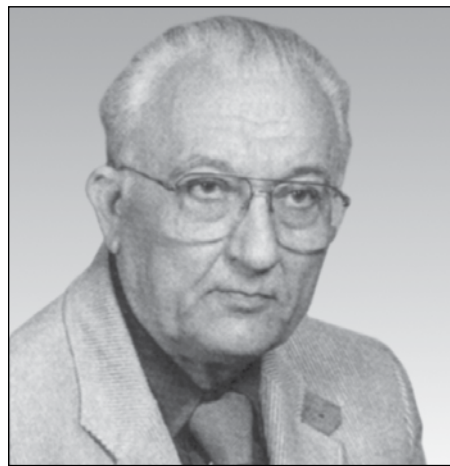
А. Осадця з 1969 року працював самостійно, незалежно від фірм. Мистець багато працював для Індіанського університету в Блумінгтоні, Індіана, де поставив 20 будівель, зокрема стадіон на 60 тис. глядачів, спортивну арену для кошівки на 17 тис. осіб, кілька студентських гуртожитків, велику бібліотеку.

Однак найбільше уваги А. Осадця присвятив спорудженню на американському континенті українських церков. Він створив монастир Сестер-Василіянок і Українську католицьку церкву Чесного Хреста та нутро церкви в Асторії (Нью-Йорк), українські католицькі школи в Брукліні (Нью-Йорк) й Джерзі-Сіті (Нью-Джерзі), Український народний дім у Гартфорді (Коннектикат), українські католицькі церкви св. Миколая в Пасейку (Нью-Джерзі) та Філядельфії, св. Володимира в Ютиці (Нью-Йорк), Українську католицьку церкву в Бінггемтоні (Нью-Йорк) та каплицю на Союзівці. А також будинок для студентських організацій у Вустері (Масачусетс), університет-гуртожиток на 600 місць та інші будови.

На Українському католицькому цвинтарі Святого Духа у Гемптон-бурзі (Нью-Йорк) піднеслася у небо велична структура золотого хреста на мармуровому постаменті за проєктом А. Осадця. На долішній базі зображений великий тризуб та головні сцени з української історії.

У США А. Осадця став членом Товариства Українських Інженерів Америки, від самого початку був заступником голови, також членом управи. Був також членом Американського інституту архітекторів, Союзу Українців Католиків „Провидіння“ та багатьох українських організацій і товариств, у яких виконував різні функції.

Малював і залишив по собі цікаві пейзажі, портрети батька і Митро-

Аполінарій Осадця

полита А. Шептицького. Його роботи виставляли у 1972 році на спільній виставці українських мистців у Нью-Йорку.

Мав чудовий бас, ще учнем співав у хорі бережанської гімназії, а в Америці у 1950 році став ініціатором-засновником відомого хору „Думка“ і української симфонічної оркестри спільно з диригентом Леонієм Крушельницьким. Багато років був головою і солістом хору, а від 1959 року – головою Союзу Українських Хорів. За активну пропаганду укра-

їнської музики був відзначений премією ім. Миколи Лисенка. А. Осадця був обраний до Мистецької комісії з побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, був членом журі. Час від часу писав до преси.

У 1986 році, на запрошення товариства „Україна“, побував у Києві на відкритті персональної виставки дружини – художниці Тетяни Осадци. Свої роботи наважився показати в Україні лише у 1991 році.

У 1995 році греко-католицька громада села Волощина розпочала будівництво нової церкви за проєктом А. Осадця. Він разом з дружиною від самого початку надавав фінансову допомогу на будівництво. Віддав під будову церкви місце, де була його батьківщина, де він народився і де минула його юність. У жовтні 1996 року А. Осадця побував на освяченні церкви. Після повернення з України поважно захворів і помер 26 вересня 1997 року у Глен-Спеї.

Завдяки невтомній праці громади і допомозі подружжя Осадців у 2005 році рідне село мистця прикрасив величавий Божий Храм Положення Ризи Пресвятої Богородиці.

Видавництво „Манускрипт-Львів“ у 2006 році видало ілюстровану книжку „Мистецька родина Тетяни й Аполінарія Осадців“. (При написанні використаний матеріал з цієї книжки.)

Щоб вистояти заради України, треба стільки ж сміливості як і вмерти за неї.

неділя 29 січня 2017 р. о год. 2 по пол.

Регіснер/продюсер ОЛЬГА ОНИШКО представить фільм

Жінки Майдану
2016 р., Україна
документальний фільм
укр./рос. з англ. підписами
66 хв.

Вступ (включає вхід до галерії та перекуску) – 15 дол.;
члени, сеньйори – 10 дол.;
студенти – 5 дол.

The Ukrainian Museum's film program is supported, in part, by public funds from the New York City Dept. of Cultural Affairs, in partnership with the City Council.

WOMEN of MAIDAN
POWER. DIGNITY. STRENGTH. HOPE.

Women of Maidan tells the story of the women's life-supporting force, unity, courage and sacrifice during the 2013-2014 Ukrainian Revolution of Dignity.

www.womenofmaidan.com

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212.228.0110
www.ukrainianmuseum.org

NYCULTURE

МОВА – ДУША НАРОДУ

Скільки перешкод зазнали українці

Дмитро Степовик

Коли говоримо про спроби заборони української мови, зазвичай згадуємо про таємний циркуляр Міністра внутрішніх справ Російської імперії Петра Валуєва від 18 липня 1863 року та (також таємний) указ Царя Олександра II — так званий Емський, від 18 травня 1876 року.

Сьогодні ж наші мовознавці підрахували, що від нещасного „воссоединенія“ 1654 року до 1991 року таких заборон було понад 200. Вони були таємні й відкриті, брутальні чи закамуюльовані, зневажливі або висміюючі — але всі до одного ворожі й підступні.

З огляду на деякі недружні кроки щодо України, які мали місце у варшавському Сеймі 2016 року в упередженій оцінці подій на Волині 1943-1945 років, я хотів би зупинитися на одному маловідомому факті. А саме: окремі польські шляхтичі — в той час, коли їхня земля перебувала (після Третього поділу Польщі) під протекторатом Австро-Угорщини, Пруссії й Росії, — пробували не налагоджувати стосунки з такими ж підлеглими українцями, а знеславлювати й ліквідувати українську мову під виглядом заміни кирилиці на латиницю.

У мовному питанні доволі агресивну лінію вели якраз не господарі країни — австрійці, а підлеглі їм поляки.

Після „Весни народів“ 1848 року поляки почали чинити заходи щодо відновлення державності своєї нації. Але вони хотіли її відновити знову як імперію, де українцям відводилася роль підлеглих „хлопів“. 1859 року губернатором Галичини став поляк Агенор Голуховський. Його адміністрація порушила брутально-образливу щодо українців проблему, ніби українська мова — це малозрозумілий діалект, який слід поступово наближати до польської мови;

і важливим кроком на цьому шляху була б заміна кириличного алфавіту латинським. Були хитро вигадані „вагомні аргументи“: наче кириличний алфавіт української мови — це сприятливий ґрунт для поширення в Австро-Угорщині москвофільства і русофільства, сепаратизму українців тощо.

Австрійський уряд на якийсь час повірив новій польській інтризі проти українців і навіть створив спеціальну комісію для вивчення цього питання — під головуванням губернатора А. Голуховського. Якби не рішучі протести українських греко-католицьких священників, то проект, спрямований на знищення української мови, міг би бути ухвалений. Адже комісія навіть ввела кілька незначних ані в українській, ані в церковнослов'янській мовах літер — і ця абетка мала служити народній мові.

Проти такого свавілля урядовців супроти української мови і нашого тисячолітнього алфавіту піднесли свій голос український греко-католицький Митрополит Григорій Яхимович, Єпископ Спиридон Литвинович, майже весь священничий церковний клір. Поляки тут же звинуватили провід Української Греко-Католицької Церкви в націоналізмі, москвофільстві й усіх інших гріхах.

Надзвичайно енергійну позицію в цьому питанні зайняв голова Церкви Митрополит Г. Яхимович. Він написав листа безпосередньо до австрійського імператора з протестом проти абеткової провокації й проти фальшивих звинувачень українського священництва та інтелігенції в москвофільстві й нелояльності до австро-угорської влади. 23 вересня 1860 року митрополит написав другу петицію до цісаря, в якій остеріг, що коли українцям нав'яжуть латинку, він відмовиться в такій ситуації прийняти управління митрополією. Він змалював перед цісарем

наслідки, які може мати „алфавітна війна“ не тільки для багатомільйонної української громади в Австро-Угорщині, а й для всієї держави.

Митрополит Г. Яхимович поставив цісареві п'ять таких вимог щодо мови:

1. відмовитися від проекту запровадження латинки і дозволити безперешкодний розвиток української народної мови, без накинених обмежень і поправок;

2. ввести українську народну мову як урядову в народних школах, де більшість становлять учні українського походження;

3. ввести в середніх школах викладання української мови;

4. дозволити українцям використовувати рідну мову в адміністрації, трибуналах, громадських місцях;

5. урядовці мають знати українську мову, якщо вони претендують на посади в місцях українських поселень.

Петиції Митрополита Г. Яхимовича і хвиля протестів кліриків, учителів зробили свою справу: уряд Австро-Угорщини припинив заходи щодо насильницької латинізації українського алфавіту, а через шість місяців після подання петиції Г. Яхимовича дав свободу українській мові, зобов'язуючись фінансувати друкування україномовних книжок кирилицею. Цим уряд посоромив поляків, які, будучи самі пригнічені, домагалися ще більшого гніту проти українців.

Паралельно з боротьбою за права рідної мови під австро-угорською займанщиною греко-католицьке священство середовище створило відповідні передумови і для літературної творчості. У недільних і середніх школах, опіку над якими взяла на себе Церква, навчалися майбутні поети, прозаїки, публіцисти — адже любов до красивого письменства зринає ще в дитячому віці та впливає часто із знання й любови до рідної мови.

Нову українську літературу в Галичині в першій половині XIX ст. започатковували молоді греко-католицькі священники — Маркіян Шашкевич, Яків Головацький, Іван Вагилевич. Ще в стінах Львівської духовної семінарії вони записалися завжди і скрізь розмовляти українською мовою. За це їхні польськомовні товариші прозвали їх „Руською трійцею“; але студентам так сподобалося це прізвисько, що вони вирішили організувати гурток української творчої молоді під цією назвою — „Руська трійця“ (1832). Головою гуртка став М. Шашкевич. Він започаткував альбом, до якого кожен член гуртка повинен був вписати власного вірша або якийсь образний вислів. Почав сам М. Шашкевич словами народної пісні: „Світи, зоре, на все поле, поки місяць зійде“.

З записів до таких альбомів зродилися рукописні поетичні збірники-альманахи („Син Руси“, „Зоря“), в яких члени літературного гуртка висловлювали любов до рідного народу, оспівували рідну природу, закликали слов'янські народи до єдності. Члени Шашкевичевого гуртка видали друком альманах „Русалка Дністровая“ в Будапешті (1837). Цензура довго не дозволяла поширювати цей альманах у Галичині; лише з настанням „Весни народів“ 1848 року читачі змогли одержати наклад книжки, яка понад 10 років перебувала під арештом. Вихід у світ альманаху „Русалка Дністровая“ свідчив, що в літературі Наддніпрянської й західної України процеси зростання національної свідомості розвивалися паралельно.

Особливо відчутною була роль Греко-Католицької Церкви в розвитку народної обрядової й побутової культури. Народна творчість невіддільна від церковних свят. В обрядах виражалися найкращі риси народної культури й побуту. В умовах співіснування латинського й українсько-візан-

(Закінчення на стор. 18)

Необов'язково?

Олександр Солонько

Рік тому Пентагон додав українську мову до списку пріоритетних та розширив кадровий запит для людей зі знанням української мови.

Те відчуття, коли чужоземці роблять для нашої мови більше, ніж наша держава. Натомість, президент України у своїй публічній заяві зневажив українців відвертою неправдою про ставлення до української мови захисників України. За його словами „більшість“ вояків АТО розмовляють російською мовою.

Соціологія показує інше.

Українська мова є рідною для 73 відс. учасників АТО, їх рідних і близьких. Російська — для 6 відс., обидві мови — для 19 відс. Серед непричетних до АТО українську мову вважають рідною 55 відс., російську — 19 відс., обидві мови — 23 відс. Українською мовою та переважно українською вдома розмовляють 60 відс. учасників АТО та 46 відс. непричетних до АТО, російською — відповідно 14 відс. та 27 відс., обома мовами — по 25 відс.

У XIV ст. поляки вторгалися в Галичину і на Волинь, мотивуючи це захистом етнічних поляків, які ідентифікувалися за мовною ознакою. Та сама історія з Адольфом Гітлером. Та сама історія з Володимиром Путіним.

Одні країни ревно захищають і розвивають власну мову. Одні навіть умудряються робити її інструментом експансіоністської політики.

Лише в Україні українська мова не захищалася ні до, ні після Революції. І відроджувалася, розвивалася і поширювалася не завдяки, а в супереч державній політиці та гуманітарному наступові Кремля.

Я приїхав до Києва у 2008 році, і навіть на той час відчувався величезний контраст. За ці роки Київ став у рази більш україномовним.

Це я до чого? З нас сміється весь світ. Країна з обов'язковою мовою. Влада плює на державну мову, аби хтось, не дай Боже, не подумав, що в нас тут не поважають мову держави агресора. Політики, державні люди чи навіть відомі блогери нахабно її ігнорують, вважаючи, що російська мова розширює для них аудиторію, хоча це повна маячня. Практично всі українці, громадяни України розуміють і сприймають державну мову. Як у Києві, так і в Донецьку. Всі. Окрім, хіба що тих, хто і російської не знає, наприклад, — неосвічені терористи, які до війни мили авта і з потугою отримали атестати про середню освіту... або й не отримали.

І навіть при нинішній владі рівень нехлюйства в цьому питанні залишається вражаючим. Одна тільки згадка про мовне питання, навіть у позитивному контексті тягне за собою критичні напади і неприховану агресивність. І не лише від начинених пропагандою обивателів, а й, здавалося б, освічених людей. Будь-які слова про відстоювання цього національного інтересу викликає натуральну істерію, абсолютно хворобливу і нічим не обґрунтовану.

Згадаймо, який шквал ненависти спричинив невинний законопроект, який пропонував виділити третину етерного часу для української музики. Не 70 відс., не 90 чи 100. Всього лиш третину! Згадайте яка була істерика в тих, хто здавалося б, до цього

го не був помічений в такій вже відкритій ненависті до українського, а потім показав своє справжнє лице.

Ну і ще „аргумент“ — „не важливо“. Про неважливість цього питання чомусь постійно торочать. А потім ще звинувачують у порушенні прав мовних меншин. Та Боже збав. Ніхто нікому ротів не затикає, нічого не забороняє.

От тільки в усьому світі це питання важливе, а в Україні — ні.

Країна з обов'язковою військом, з обов'язковою мовою. Україна з обов'язковими українцями. Під таким сосом подавалася нам промосковська гуманітарна політика. Наслідки її ми чітко бачимо. Люди, які піддалися на цей вплив, ненавидять країну, в якій живуть та взяли до рук зброю, коли на нашу землю прийшов окупант. І активно цьому окупантові допомагають.

Пора робити висновки, панове.

Львівський культурологічний журнал „І“

Олександр Солонько — політичний аналітик, громадський активіст, Київ.

ПОДОРОЖІ

Українське місто Запоріжжя

Олександр Вівчарик

27 жовтня 216 року Фонд Фрідріха Наумана за свободу (німецький ліберальний фонд, що сприяє зміцненню свободи та гідності людини в усіх сферах суспільства, названий на честь пастора і політичного діяча) провів у Запоріжжі семінар для українських журналістів на тему „Як писати про судово-правову реформу”. Випала нагода розповісти про місто Запоріжжя, з яким завдяки семінарові вдалося познайомитися ближче.

На початку 1990-их років у цьому місті я сфотографував двох босоногих українок в народному строї на тлі промислового пейзажу. Українки приїхали тоді до цього міста на святкування 500-річчя Запорозької Січі. Така навала українських патріотів шокувала місцеве населення. Запорізьці допитувалися: „Чи не западенці?”. Коли ж дізнавалися, що люди приїхали з усіх кінців України, то вважали, що то інтелігенція. На це приїжджі демонстрували їм мозолясті руки і тоді жителі Запоріжжя розгублювалися остаточно. Адже усе це ламало їхні усталені стереотипи про буржуазних націоналістів і бандерівців, нав'язані радянською пропагандою. Думаю, саме тоді багато його мешканців зрозуміли, що українці-патріоти не обов'язково живуть в західній Україні.

І ось через 25 років я знову в цьому індустріальному місті, яке, як і тоді, зустріло мене характерним запахом. Так пахне захолола грубка, коли наступного дня вигрібаєш з неї жухелицю з-під вугілля. До цього запаху швидко звикаєш, але його вже не забудеш. „Це недобре, – подумав я, – а з іншого боку місто живе, промисловість його працює”.

Запоріжжя збудоване у пониззі Дніпра, де народилося і вирувало запорозьке козацтво. Місто ділить навпіл легендарний острів Хортиця. У 1806 році поселення (близько 2,000 осіб) отримало статус повітового міста під назвою Олександрівськ. На його околицях існували ще

й поселення вихідців з Німеччини, які прибували на запрошення Катерини II з 1787 року. Крім того, пізніше було засновано низку німецьких менонітських колоній, зокрема і на острові Хортиця. Ці колоністи вирубали на острові прадавній дубовий ліс і зайнялися виробничою діяльністю. Це про них Тарас Шевченко згодом написав: „І на Січі мудрий німець картопельку садить”.

І все ж, кістяк жителів Запоріжжя складали українці. Тож 22 листопада 1917 року рішенням більшості голосів Олександрівська міська рада ухвалила рішення про інтеграцію в Українську Народну Республіку. У січні 1918 року місто взяли анархісти з підтримкою російських червоногвардійських загонів. 15 березня 1921 року Олександрівська губернія стала називатися Запорізькою. Згодом того ж року перейменували і місто Олександрівськ на Запоріжжя.

До Другої світової війни воно стало великим індустріальним центром, чому сприяло відкриття 1932 року Дніпрогесу – найпершої і єдиної економічно виправданої з дніпровських гідроелектростанцій. Тоді ж було збудовано і низку потужних підприємств.

Запоріжжя цікаве поєднанням різних архітектурних епох. Тут є давні будівлі, споруди початку минулого століття, сталінського періоду, так звані „хрущовки”, будинки у стилі конструктивізму і сучасні. Цікавим з цього погляду є житловий район „Соцмісто”. Будувався він разом з Дніпрогесом з 1929 року. Це одне з небагатьох реальних практичних втілень соціально-містобудівних концепцій радянського авангардизму. Проект отримав золоті медалі на виставках у Парижі та Нью-Йорку (1937-1938 роки).

Зараз це енергійне, живе місто вже не цурається рідної мови і позбувається минулих стереотипів. У місті багато державних прапорів на балконах житлових будинків. Місцевий академічний музично-драматичний театр оголошує

Від найбільшого в Україні пам'ятника Ленінові залишився постамент.

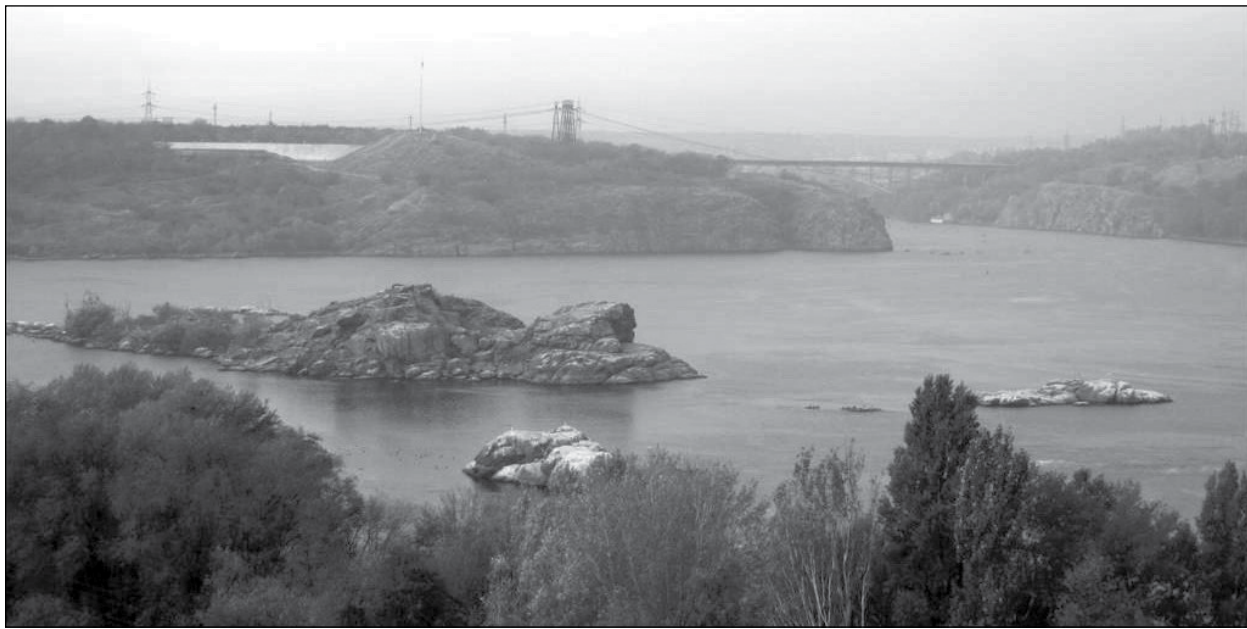
драму „Мазепа” за творами Богдана Лепкого. У готелі „Театральному” під час семінару місцеві активісти не допустили зібрання проросійської антиукраїнської та антисемітської організації Віктора Медведчука „Український вибір – право народу”, який плянував пропагувати в місті ідею федералізації України.

Центральному проспектові Запоріжжя повернули назву Соборний. Його почистили, відмили від кіптяви і пофарбували будинки у світлий колір. Найбільший в Україні пам'ятник Ленінові демонтували у березні цього року. На Хортиці розташований Музей історії запорозького козацтва, який було відкрито 14 жовтня 1983 року.

Отже, зараз Запоріжжя – це великий промисловий центр, у якому сконцентровано найбільші металургійні і машинобудівні підприємства України. Зокрема „Мотор Січ” – один з найпотужніших у світі виробників авіаційних двигунів для літаків „Мрія” і „Руслан”, для гелікоптерів Мі-26.

Водночас місто є значним культурним центром півдня України. Тут діють театри, філармонія з академічною симфонічною оркестрою, козацький ансамбль пісні і танцю „Запоріжці”, є багато музеїв.

Згадали тут і про видатних земляків. Запоріжжя поступово повертається до себе, до своїх витоків.

Острів Хортиця. (Фото: Олександр Вівчарик)

Зустрілися три художники

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – У обласному художньому музеї 22 грудня 2016 року відкрито незвичайну виставку робіт трьох українських художників „Сторони світла”.

Матвій Вайсберг живе і працює в Києві. Він був учасником понад 50 персональних та групових виставок в Берліні, Нью-Йорку, Лондоні та інших містах світу. У своїх творах художник звертається до біблійної тематики. Після Революції Гідності він створив цикл робіт під назвою „Стіна”. Його твори є в музеях та приватних колекціях в Україні та в багатьох країнах світу.

Борис Єггіазарян – київський художник-графік, живописець та колажист. Його роботи збережені в колекціях Київського музею російського мистецтва, Вінницького

музею мистецтв, Музею Сергія Параджанова в Єревані, Національній галерії Вірменії. Він бере активну участь у виставках духовного напрямку та благодійних акціях. Він був активістом Помаранчевої Революції та Євромайдану.

Наймолодший з трійці художників – черкасець Микола Дзвоник. Найбільше його знають як автора розписів Свято-Михайлівського кафедрального собору. Основним об'єктом творчості майстра є події, що відбуваються в житті, враження, переживання, емоції та роздуми.

„Це унікальна можливість для черкаських шанувальників мистецтва побачити в одній експозиції твори столичних видатних мистців та черкаського живописця”, – сказала Наталія Вернидуб, куратор виставки, яка діятиме до кінця січня цього року.

Учасники виставки (зліва): Матвій Вайсберг, Борис Єггіазарян та Микола Дзвоник. (Фото: Олександр Костирко)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Презентували історію українців в Канаді

**Зіновій Яворівський,
Тарас Яворівський**

СОПІВ, Івано-Франківська область. – 17 грудня 2016 року в приміщенні „Музею Сопова“ відбулася зустріч під гаслом „Коломийщина-Канада. Мости“. Організатором цього заходу була голова Громадської ради села Сопів Олена Бакай – уродженка Сопова. На запрошення родини Доруняків сіл Кийданч і Сопів, що на Коломийщині, відбулася презентація книжки „Йосип Олесків. Життя і діяльність“. Представляли книжку її співавтори: краєзнавець Зіновій Яворівський і професор Львівського університету ім. Івана Франка Степан Качараба, яких зустріли дуже тепло, з хлібом і сіллю.

Відкрила захід О. Бакай, яка також долучилася до видання книжки. З нею З. Яворівський зустрівся у 2008 році, коли приїхав на батьківщину Івана Доруняка, щоб зібрати матеріал для книжки. Тоді О. Бакай розповіла багато цікавого про родину І. Доруняка і познайомила з його родичкою Ольгою Потятинник.

На презентацію книжки З. Яворівський розповів, як народжувалася книжка і які шляхи привели його з села Нова Скварява до села Кийданч. Проф. С. Качараба наголосив на

тому, як він віднайшов у Львівському історичному архіві щоденник І. Доруняка. О. Потятинник розповіла цікаві історії про І. Доруняка.

На зустрічі виступили Мирослав Филиппів, який розповів про останню хвилю еміграції з України до Канади, а Микола Ільчишин – до США. Місцеві аматори у гарних національних одностроях виконали багато національних пісень.

На зустрічі працювало телебачення з Коломиї, завдячуючи якому подію змогли побачити численні телеглядачі. Відчувалося, що жителі цього краю дбайливо ставляться до своєї історії, з великою цікавістю досліджують і примножують її.

Й. Олесків з Нової Скваряви та І. Доруняк з села Кийданч у 1895 році поїхали до Канади, щоб дослідити умови еміграції з Галичини до цієї країни. Три місяці тривала подорож. Вони вивчали клімат, ґрунти, соціальні умови Канади, об'їхавши її південну частину зі сходу на захід. Завдяки цій поїздці і подальшій роботі Й. Олесківа еміграція з Галичини до Канади стала масовою. Під час поїздки І. Доруняк, що супроводжував Й. Олесківа, вів щоденник. Цей щоденник є цікавим першоджерелом історії, яка поєднує Жовківщину і Коломийщину, Україну і Канаду.

Під час презентації книжки (зліва): Зіновій Яворівський, Степан Качараба, Олена Бакай.

Вчать заощаджувати енергію

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – На виконання спільного проекту Європейського Союзу та Програми розвитку ООН „Місцевий розвиток, орієнтований на громаду“ 24 листопада 2016 року відбувся районний семінар „Перспективні технології в енергозбереженні: практичні аспекти використання на об'єктах соціальної сфери“.

Координатори обласного ресурсного центру громад Ігор Стефанів та Олег Процик ознайомили присутніх з основними напрацюваннями проекту в соціальних закладах.

Представник львівської компанії

„Фаетон“ Дмитро Баранович поінформував про перспективи впровадження альтернативних видів енергії, зокрема теплових насосів, сонячних колекторів і панелей. Про впровадження енергоощадних освітлювальних приладів в установах говорив начальник відділу економічного розвитку районної державної адміністрації Володимир Урдейчук.

Учасники семінару побували в Потурторській школі, на базі якої створено опорний навчальний заклад, у селі Котів, де кооператив „Кринички“ виготовляє паливні плитки.

Учасники семінару в Потурторській школі. (Фото: Тетяна Будар)

Стали чемпіонами України з шахів

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – Від 7 до 17 грудня 2016 року тривав чемпіонат України з шахів серед чоловіків та жінок. Змагання проходили за кодовою системою. Титул чемпіона України 2016 року здобув львівський гросмайстер Михайло Олексієнко. У жіночому турнірі чемпіонкою стала Єлизавета Малахова (Дніпро).

Чемпіони України з шахів 2016 року Михайло Олексієнко та Єлизавета Малахова.

Відзначили 155-річчя Євгена Чикаленка

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 21 грудня 2016 року виповнилося 155 років від дня народження Євгена Чикаленка (1861-1929) – видатного українського державного і громадського діяча, благодійника, талановитого публіциста й мемуариста.

З цієї нагоди в Музеї видатних діячів української культури відкрилась виставка, на якій представлено унікальні пам'ятки з приватного архіву онука Є. Чикаленка та фондової колекції Музею: особисті речі Є. Чикаленка і його родини – дружини Марії, дітей Ганни, Вікторії, Левка, Петра та Івана

Євген Чикаленко і організатор виставки Лариса Каневська. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Чикаленків, а також документи й матеріали про діяльність Є. Чикаленка.

У відкритті виставки взяли участь Євген Чикаленко – онук Є. Чикаленка, науковці, музейники, мистці.

Вечір відкрила організатор виставки Лариса Каневська, її розповідь продовжив Є. Чикаленко – онук одного з засновників Центральної Ради. Інна Старовойтенко – упорядник унікального видання „Щоденники Чикаленка“ розповіла про участь Є. Чикаленка в українському політичному й громадському житті, підкреслила необхідність повернення архіву Є. Чикаленка із США на батьківщину.

Промовляли доктор історичних наук Ігор Гирич та Світлана Панькова – завідувачка Музею Михайла Грушевського, голова Просвітницького центру національного відродження ім. Є. Чикаленка Юрій Гнаткевич, який запропонував заснувати Музей Є. Чикаленка у Києві, встановити пам'ятник славному синові українського народу.

Також в цьому ж музеї 20 грудня відбувся науковий семінар „Роля визначних особистостей – мистців, діячів науки та культури, у процесі формування національної самосвідомості наприкінці XIX-початку XX ст.“. А за місяць до ювілейної дати відбулися урочистості в школі села Кононівки на Київщині, де був маєток родини Чикаленків.

Меморіал буде відновлений

Євген Цимбалюк

ОРЖІВ, Рівненська область. – Три роки тому біля селища було встановлено гранітний хрест та пам'ятну дошку на честь провідника ОУН Володимира Робітницького, але вандали розбили меморіальну дошку. Місцеві активісти оголосили збір фондів на відновлення меморіалу, щоб зберегти пам'ять про славного сина України.

В. Робітницький був першим окружним провідником ОУН на Рівненщині (1936-1937), крайовим провідником Північно-Західних Українських Земель (кінець 1940-літо 1941), політичним в'язнем (засуджений польською владою на 10 років позбавлення волі). Помер у 1941 році у Львові. За однією з версій – через отруєння. А родом В. Робітницький був з хутора Адамків, що біля селища Клевани Рівненського району.

Меморіал до і після пошкодження. (Фото: Євген Цимбалюк)

Пластуни передали сиротам Вифлеємський вогонь миру

ЧЕРКАСИ. – 5 січня Вифлеємський вогонь миру запалав на Соборній площі міста. Привезли його сюди члени Пласту – Національної скавтської організації України. До церемонії передання святого вогню приєдналися священники Української Православної Церкви Київського Патріархату, Української Автокефальної Православної Церкви, Української Греко-Католицької та Римо-Католицької церков. Перший заступник голови обласної державної адміністрації Віталій Коваль запалив різдвяну лампадку і відвіз Вифлеємський вогонь вихованцям дитячого реабілітаційного центру „Теплий дім“. (Фото: Олександр Костирко)

Підняли 100 прапорів

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – У день 98-ої річниці проголошення Західноукраїнської Народної Республіки понад 100 синьо-жовтих прапорів прикрасили 1 листопада 2016 року площу Ринок у Бережанах. Всеукраїнську акцію – Велику ходу на честь Героїв Майдану і війни на сході України – організувала учасниця Майдану й війни Катерина Вавельська.

Патріотичні знамена з автографами українських патріотів вона демонструвала в різних областях України, навіть на горі Говерлі. З Бережан вона повезла два нові прапори від міської ради й громадської організації „Рідне місто“.

Всеукраїнська акція з прапорами в Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
 INTERNATIONAL TRADE, LTD
 e-mail: roxolanald@roxolana.com
 web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ
МОРЕМ • АВІА
 Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога **вміст пакунка:**

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саямі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

ВЕСНЯНІ та ВЕЛИКОДНІ КУРСИ і ЗАНЯТТЯ 2017 р. в УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

На заняття потрібно реєструватися заздалегідь: 212.228.0110

ВИРОБЛЕННЯ ҐЕРДАНІВ

Чотири заняття, на яких дорослі і діти від 12 років можуть навчатися робити гердани. Ці традиційні нашійні прикраси з дрібних намистин носили з народним убранням в різних районах України. Заняття відбуватимуться у двох сесіях по суботах.

Дати: (I) 28 січня–18 лютого; (II) 25 лютого–18 березня

Час занять: 10:00 ранку – 12:30 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 40 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 35 дол.; діти від 12 до 16 років – 15 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Ольга Лесько

ВИШИВАННЯ

Відбудеться вісім занять, пристосованих як для початківців, так і для вишивальниць з певним досвідом. Будуть лекції з історії, техніки і естетики української вишивки. На курс можуть зголошуватися діти від 10 років і дорослі. Заняття відбуватимуться у двох сесіях по суботах.

Дати: (I) 28 січня–18 березня; (II) 25 березня, 1 квітня, 22 квітня–20 травня, 3 червня

Час занять: 1:00–3:30 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 60 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 50 дол.; діти від 10 до 16 років – 30 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Любов Волинець

ПОЧАТКОВИЙ КУРС ТКАЦТВА

У цьому чотиритижневому курсі на малому верстаті учасники будуть вивчати основні ткацькі техніки. Темі курсу включають вивчення частини верстата, як обчислити і зробити основу, як почати ткати, і як читати ткацькі взори. До кінця курсу кожний студент виробить свою власну текстильну тканину. На курс можуть зголошуватися діти від 12 років і дорослі.

Оплата включає ткацькі верстати для використання під час занять і всі необхідні матеріали, та традиційні зразки проєктів.

Заняття відбуватимуться по суботах.

Дати: 22 і 29 квітня, 13 і 20 травня

Години занять: 11:30 ранку – 2:00 по полудні

Оплата за курс: Дорослі – 60 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 50 дол.; діти від 12 до 16 років – 30 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Галина Шепко

ПИСАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК

Діти від 12 років і дорослі матимуть нагоду навчитися писати писанки з традиційними українськими мотивами.

Неділя, 26 березня о год. 11 ран. – 1 по пол. або 2–4 по пол.

Неділя, 2 квітня о год. 11 ран. – 1 по пол. або 2–4 по пол.

Субота, 8 квітня о год. 11 ран. – 1 по пол. або 2–4 по пол.

Неділя, 9 квітня о год. 11 ран. – 1 по пол. або 2–4 по пол.

Оплата за одне заняття: Дорослі – 15 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 10 дол.; діти від 12 до 16 років – 5 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктори: Анна Гбур, Леся Лебедь, Емилі Робинс

УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ ТРАДИЦІЇ

Заняття для дорослих і молоді віком від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими великодніми традиціями та практично навчатимуться пекти паски.

Дата: субота, 1 квітня

Час занять: 10:00 ранку – 1:00 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Любов Волинець

ПОКАЗ ТЕХНІКИ ПИСАННЯ ПИСАНОК

Досвідчені писанкарки демонструватимуть процес писання писанок. Також буде показаний фільм Славка Новицького *Писанка*. **Реєструватися на показ заздалегідь не потрібно.**

Дата: субота, 8 квітня

Час: 1:00–5:00 по полудні

Демонстрація писання писанок і показ фільму є безкоштовними з оплатою вступу до музею (вільний для членів і дітей до 12 років; \$6 студенти й пенсіонери; \$8 дорослі).

Писанкарки: Анна Гбур, Оля Рудик

УКРАЇНСЬКІ ВЕСІЛЬНІ ТРАДИЦІЇ

Заняття для дорослих і молоді від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими весільними традиціями включно з прикрашенням гільця та практично навчатимуться пекти коровай.

Дата: субота, 6 травня

Час занять: 10:00 ранку – 1:00 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктори: Богданна Слиж, Любов Волинець, Ляріса Зєлик

The Museum's programs are supported, in part, by the New York State Council on the Arts with the support of Governor Andrew Cuomo and the New York State Legislature.

The Ukrainian Museum's traditional arts programs are supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

The Ukrainian Museum

222 East 6th Street
 New York, NY 10003
 Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
 info@ukrainianmuseum.org
 www.ukrainianmuseum.org

All programs include access to Museum galleries!

Museum hours:
 Wednesday – Sunday
 11:30 a.m.–5:00 p.m.

РОДИННЕ КОЛО

Мій тато вірив у вільну Україну

Василь Шляхтич

Знов і знов заходжу пам'яттю в минулі роки, в роки дитячі, коли треба було вrostати в дійсність, яка породжувала нові і нові запитання. В роки, коли жили батьки, коли в хаті була вся наша родина – бабуся, мама, тато, брат і сестри. А особливо зупиняюся в тих гірких для мене хвилинах, коли у вічність в молодому віці відійшла від нас мама. Тоді найбільше часу присвячував нам, трійці малих дітей – наш тато. Пригадую собі його довгі розповіді про наше минуле, про минуле і сьогодення нашої батьківщини, якої тоді ще ніколи не бачив, нашої України.

Тато говорив, а я все записував на шматочках старих зошитів, які були біля мене, а коли їх не було, старався вписувати у пам'ять. Так, найбільше записав назавжди у пам'яті. Нині буду читати записані тоді історії, чи події з мого життя, з життя мого тата, а також життя рідного села – Улюча, рідного Надсяння.

Як дитина, я тоді був цікавий до

усього, що торкалося нашого минулого. Пригадую собі, що тоді в школі, до якої ходив, на лекціях історії говорив вчитель про Україну. Від нього можна було почути лишень самі негати́ви. Хіба, коли ішлося про Радянську Україну, або взагалі Радянський Союз, то вчитель говорив те, „що треба було“ говорити у ті круті часи. Те саме можна було почитати в польських газетах, яких я старався купувати в міру можливостей і читати. Татом вписана в мою молоду душу любов до України була мені наче святість. Ця любов у мене весь час жива. Вона триває по нинішній день.

Колись спитав я свого тата: „Тату, ви так багато і так гарно говорите про Україну і про наше рідне. Так гарно, так люблю, так чудово. А коли глянемо в польську пресу, чи літературу, там все по-іншому звучить. Пишуть про нас, як про злочинців. Тату, а може мені не читати того, що пишуть? Може жити тільки тим, що говорите ви і наші люди з якими тут зустрічаємося, наші улючани?“

Тато задумався, покивав головою,

рукою погладив мене по голові і своїм тихим, з глибини серця ви́нятим словом сказали таке: „Сину, читай і слухай все, що пишуть про нас і про Україну, але думай на відворот того, як вони пишуть, чи говорять“.

Я побачив, як струдженим лицем прокотилася малесенька перлистка сльоза. Тато стер її рукою робітника, який мусів запрацювати на хоч яке життя для себе і малих, осиротілих дітей. Мама померла, коли мені було 14 років, братові 11, а сестрі щойно сім. Дві сестри тоді були замужні і жили окремо від нас.

Я тоді замовк на хвилину, притупився до тата, а так почав далі допитуватися, бо в моїй душі народилось велике нерозуміння. Усе те, що говорив тато, було цікавим і неймовірним.

Треба було багато років, щоб слова тата стали правдою не тільки для мене, але й для родини і наших в сумніви зодягнених людей. Коли закінчилася „демократична“ Польща, в пресі можна було читати те, що говорив мені тато. Тоді я більше і біль-

ше з синівською любов'ю ставився до слів мого тата. Цю любов передав я, в міру своїх можливостей, синам, старався прищепити нашим людям, з якими прийшлося мені зустрічатися.

Я тоді запитав тата: „Тату, а чи буде колись вільна Україна?“. Тато глянув на мене і мені здавалось тоді, що з радістю сприйняв моє запитання, всміхнувся і сказав: „Буде, сину, напевно буде. Я мабуть не доживу того дня, але ти доживеш. Україна буде, бо вона була і є“. Я зітхнув і сказав до тата: „То добре, тату. Дякую. Будемо ждати“.

І діждався я, діждалися всі ми. Треба було чекати на той день десь близько 30 років відтоді, коли про це говорив мені тато, але ті, що вірили, діждалися так в Україні, як і на поселеннях.

Тому і я сьогодні іду з закликом до молодого покоління, до нашого молодого покоління, щоб повірили в краще завтра України. Воно прийде, може ще не завтра, але прийде, якщо віра наша в краще майбуття України і нашого народу жити буде в наших серцях.

Зелена Гіра, Польща

Розлоге коріння української родини

Тетяна Будар

У селі Тростянець на Тернопільській минулої осені зібралися на зустріч нащадки роду Андрія Швака – багаторічного писаря гміни, активного громадського діяча, бережанського гімназиста, Січового Стрільця. У вересні минуло 70 років з дня його смерті.

Сім'я Андрія та Емілії Шваків була чисельною – сім дочок і син. Організувала зустріч онука, колишня мешканка Тростянця, педагог-науковець Неоніла Скоморовська (Магура), яка нині проживає у Новому Роздолі Львівської області. Із багатьма у цій родині вона навіть не була особисто знайома, але з знайдених спогадів сформула образ сім'ї, близький і рідний за духом.

Єдиний син Шваків Іван народився 1921 року в Тростянці. У 1928 році пішов навчатися грамоти до першої класи сільської школи, де вчителювала його найстарша сестра Ольга. Потім два роки вчився в Бережанах у „Рідній Школі“, а в 1934 році вступив до місцевої гімназії, а після неї – на енергетичний факультет Львівської політехніки.

Під час німецької окупації кілька місяців працював учителем сільської початкової школи, а з відкриттям навесні 1942 року медичних курсів у Львові вступив на перший курс лікувального факультету. Там же став членом ОУН. Згодом, з утворенням УПА, їй були необхідні обмундирування, харчі, зброя. І студенти-медики збирали у населення білизну, взуття, рушники, простирадла й ліки. А ще – розповсюджували бофони для збору грошей на купівлю ліків для УПА.

18 січня 1944 року гестапо заарештувало Ірену Б'єнко, яка за дорученням І. Швака розповсюджувала бофони. Його дівчина не видала, але сама до кінця війни мучилася у німецьких таборах. І. Швак відразу перейшов у підпілля. Згодом, 1947 року, вони з Іреною одружилися.

На початку квітня 1944 року, коли фронт підійшов під Тернопіль, багато студентів-медиків направи-

Родина Шваків у 1943 році (Емілія з дитиною на руках).

ли для роботи в Українському Червоному Хресті та відділах УПА. 12 квітня 1944 року Іван і ще декілька медиків прибули в Тростянець на першу головну військову базу військової округи „Лисоня“. Мав псевдо „Орлик“. Його призначили лікарем-фармацевтом Чортківської округи. Одним із наказів було діс-

татися з боївкою в одне із сіл під Львовом і перевезти аптеку тернопільського крайового проводу на Рогатинщину. Наказ успішно виконав.

Після поранення лівої ноги в 1945 році лікувався і переховувався на Чортківщині, згодом переїхав до Львова, де легалізувався як пере-

Зустріч родини Шваків в селі Тростянець Тернопільської області.

селенець із Польщі й узяв собі прізвище Шуль. Закінчив Львівський політехнічний інститут, працював на залізниці. І. Швак-Шуль помер 2011 року у Львові.

Сестра Лідія-Надія Швак бережанську гімназію закінчила в 1937 році. Збереглася фотографія від 7 березня 1936 року, де вона, гімназистка, серед учасників драматичного гуртка гімназії (грала роль Марти в п'єсі Спиридона Черкасенка „Казка старого млина“). Поряд – проф. Лев Крип'якевич, д-р Франц Коковський. Одержавши 1943 року диплом філолога у Львівському університеті, виїхала на Захід, але захворіла на тиф і померла у Відні.

Емоційно згадувала Н. Скоморовська вірші дочки Шваків Лесі, правнуки – тернопільської поетеси Ірини Чуйко, онуки Віри Кривої, яка нині проживає в США (до речі, рід Шваків пустив коріння і в Англії, Австралії, інших країнах).

Багатьом відоме ім'я однієї з найславніших шахісток світу Марти Літинської. Та мало хто знає, що міжнародний гросмайстер, срібна медалістка Всесвітніх шахових олімпіад, чемпіонка Європи 1992 року М. Літинська має тростянецьке коріння як донька Івана й Ірини Шулів.

„За вдачею Мартуся – типова галичанка, – розповідав її тренер Віктор Карт. – Така вперта, наполеглива, гонорова, завжди своє доведе, хоч би там що. Для шахів оце найцінніше: ніколи ні перед ким не поступиться“.

М. Літинська стала першою серед шахісток, які здобували золоті й інші медалі, представляючи Україну. Львівський інженер Володимир Літинський назвав її своєю дружиною.

Н. Скоморовська організувала зустріч родини Шваків на рідній землі, на їх родинному об'їзді, у хатині, в якій мешкала сім'я. Зі́халося понад 15 осіб, у тому числі й 98-літня дружина Івана, нині активна громадська діячка „Прогресу“ Львова Ірена Шуль (Б'єнко). Згадували, сміялися й журилися, найбільше тішилися міцним корінням, невтраченою пам'яттю, розвитком сімейних талантів.

3 точки зору...

(Закінчення зі стор. 1)

вового врегулювання. „Глобалізація, – пише Дж. Сорос, – економічно пов'язала багаті і бідні країни, але водночас спричинила ще більшу нерівність всередині і бідних, і багатих країн. Вигоди дістали лише великі власники фінансового капіталу, які складають менш ніж 1 відс. населення“.

Переходячи до нинішніх європейських проблем, Дж. Сорос зізнається, що був „палким прихильником Європейського Союзу від самого початку його створення... вважаючи його втіленням ідей відкритого суспільства – асоціацією демократичних держав, які готові були віддати частку свого суверенітету задля загального добра“.

Ніби була ясна мета, ніби була необхідна для успіху політична воля, але „...згодом все пішло гнітюче не так, як слід. Після фінансової кризи 2008 року добровільне об'єднання рівних

перетворилося на взаємини між кредиторами і боржниками: кредитори визначали непосильні умови для боржників, тобто ці взаємини не були ні добровільними, ні рівними“.

Неминучою жертвою цієї недобровільності і нерівності стає зона загальноєвропейської грошової одиниці – євро, але позитивні і швидкі зміни неможливі через застаріле законодавство і виплекану на ньому бюрократію. „Органи влади ЄС ставали все складнішими, а виборці – все відчуженішими від цієї влади“, – пише Дж. Сорос.

Так дійшло до виникнення дезінтеграційних антиєвропейських рухів – у 2016 році ці сили дістали заохочення від „Brexit“, далі – від виборів Дональда Трампа у США, ще далі – від ретроградства італійських виборців, котрі відмовилися від конституційної реформи.

„Демократія переживає кризу“ – стверджує Дж. Сорос. Попри тверду віру у здоров'я і міцність американської політичної сис-

теми, котра не дозволить потенційному диктаторові стати диктатором реальним, Дж. Сорос з жалем пророкує, що „США в найближчому майбутньому будуть зайняті внутрішньою боротьбою, а отже, – не зможуть обстоювати демократію в решті країн світу“.

Все ж найпроблемнішою, на думку Дж. Сороса, виглядає доля Європи, оскільки Європейський Союз може опинитися під впливом Москви і Володимира Путіна – лютого ворога відкритого суспільства. Саме він створив небезпеки для цього суспільства. Будучи нездатною до економічного розвитку своєї країни, утримуючи владу лише варварським виснаженням природних ресурсів, путінська Москва, пише Дж. Сорос, смертельно злякалася демократичної і проєвропейської революції в Україні і тому вдалася до найпідступніших способів дестабілізації європейських країн-членів ЄС. Зруйнуванням Європейського Союзу В. Путін хоче уникнути фінансового

і політичного банкрутства Росії.

Цю свою статтю-сповідь Дж. Сорос закінчує думкою, що європейці, котрі вірять у переваги відкритого суспільства і хочуть врятувати об'єднану Європу, мусять докласти величезних зусиль, аби перезаснувати ЄС на досконаліших, справедливіших засадах.

Мабуть, мета вартує зусиль. „Відкрите суспільство, – міркує на цю ж тему директор київського Центру економічної демократії Роман Склярів, – це не порожнє поле, яке вільно обвівається всіма вітрами і кожен бажаючий кочівник може по ньому промчатись. Це не абсолютна „толерантність“ до зла чи загрози. Це не „відкритість на вхід“ неправді, а скоріше „відкритість“ до дії і боротьби з неправдою. Так само – це не моральний релятивізм чи необмежена нічим свобода. Це скоріше, навпаки, – принцип служіння на основі любови до Бога, який спонукає до активного, творчого перетворення світу“.

Визначено важливі...

(Закінчення зі стор. 5)

120 років з дня народження Євгена Маланюка (1897-1968), поета, мистецтвознавця, літературознавця; 125 років з дня народження Йосипа Сліпого (1892-1984), предстоятеля Української Греко-Католицької Церкви, Архієпископа; 130 років з дня народження

Леся Курбаса (1887-1937), режисера, актора, драматурга, публіциста, перекладача; 200 років з дня народження Івана Айвазовського (1817-1900), живописця-мариніста; 80 років з дня народження В'ячеслава Чорновола (1937-1999), державного, громадського, політичного діяча, журналіста, народного депутата України першого-третього скликань, одного з провідників укра-

їнського правозахисного руху, багаторічного провідника Народного Руху України, Героя України.

Рада затвердила такі Дні пам'яті: 5 серпня 2017 року – 80 років з дня початку Великого терору в Україні, 18 січня – 75 років з часу початку примусового вивезення населення України в Німеччину (остарбайтерів), 28 квітня – 70 років з часу проведення польською владою акції

„Вісла“ – примусових депортацій етнічних українців з українських земель Лемківщини, Надсяння, Холмщини та Підляшшя (28 квітня-12 серпня 1947 року), 21 жовтня – 70 років з дня проведення радянськими карально-репресивними органами операції „Захід“ – масової депортації населення західної України до Сибіру.

Верховна Рада України

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Завантажте наш мобільний додаток для зручності контролю за рахунками!

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордді

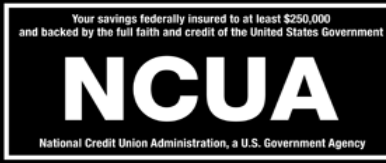
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Скільки перешкод...

(Закінчення зі стор. 12)

тійського обрядів останній був постійно загрожений від першого, тому що латинський католицький обряд сповідували панівні нації Австро-Угорщини, передусім австрійці й угорці, тоді як східного обряду дотримувалися найзнедоленіші національні громади українців та румунів.

Тиск на східний обряд був постійний — у прямих і прихованих формах. Адже на релігійній мапі Європи смуга від Балтії до Чорного моря — це давнє пограниччя між православ'ям і католицизмом, між візантійським та латинським обрядами. І не випадково саме в цій смузі наприкінці XVI ст. визріла компромісна ідея унії двох гілок єдиної християнської релігії, — але унії на відтинках лише головних християнських догматів, церковного управління й церковних структур. На відтинку ж обрядів лінія розподілу залишилася дуже чіткою, точно регламентованою канонічним правом і традиціями церков. Ця лінія розподілу зафіксована в 33-ох статтях Берестейського собору від 8 жовтня 1596 року.

Проте скласти договірні статті та їх урочисто проголосити набагато легше, ніж домогтися їхнього виконання. Латинська сторона постійно спонукала якщо не повністю змінити, то хоча б доповнити східну українсько-візантійську обрядовість греко-католиків тими чи іншими латинськими елементами, наприклад, при відправленні Божественної Літургії (головної служби у православних, греко-католиків і римо-католиків), у церемоніях відзначення християнських свят тощо. Ці втручання подекуди мали успіх (зокрема, у Божественну Літургію греко-католиків в окремих парафіях були введені дзвіночки, читані служби, причащення прісним хлібом), але на загал вони викликали великі хвилювання й непорозуміння.

Провід УГКЦ й особливо киево-галицькі греко-католицькі митрополити завжди виступали проти будь-якого змішування українсько-візантійського та латинського обрядів. Ватикан також завжди офіційно був на українському боці, виступав проти нав'язування уніям латинства.

Але Рим від України далеко, а Польща з її постійним тиском на греко-католиків — поряд. Як апеляціями до Риму, так і особливо щоденною боротьбою за чистоту східного обряду по всій галицькій митрополії українці зміцнили, розвинули і збагатили власний церковний обряд. XIX ст. дало яскраві приклади виявів краси й різноманітності народно-звичайної церковної культури на західних землях України. У своїй основі церковні свята, обряди, церемонії українських греко-католиків дуже подібні до православних свят українців Наддніпрянщини.

Відстоювання греко-католиками українських церковних свят і традицій гідне подиву щодо непроступливості й скрупульозності. Живучи віками в римо-католицькому оточенні, вони без спротиву не поступалися й найменшим національно-церковним звичаєм, і завжди виходили переможцями. У цьому зв'язку цілковито безпідставні оскарження й нарікання деяких православних на адресу греко-католиків, що останні нібито зрадили православну віру. Навпаки, є багато прикладів того, що греко-католики пильно зберегли суть східного обряду, не ввели у свої свята жодного латинського свята, тоді як православним українцям на сході нав'язали багато московських православних свят за рахунок уневажнення українських.

Щоденна загальноукраїнська газета „День“,
17 листопада 2016 року

Дмитро Степовик – доктор філософії, доктор мистецтвознавства, доктор теології, професор, академік Академії Наук вищої освіти України, Київ.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Український Музей Спорту і Заля Слави
шукає старшоклясників, студентів чи громадян похилого віку до праці в музеї у Whippany, NJ по суботах і неділях, від 12-ої до 6-ої години вечора. Просимо післати резюме на ukrsporthof@gmail.com, або зателефонувати 973-919-1322

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Розчарування року...

(Закінчення зі стор. 4)

ча. Вона чомусь не побачила очевидних і дуже важливих відмінностей. Заколотники — коляборанти воюють російською зброєю, на російські гроші, під командою російських офіцерів, з участю регулярних російських військ, а нерідко й під прапором Російської Федерації, публічно декларуючи своє бажання приєднатися до неї. Звісно, з патріотичним українським Майданом це не має і не могло мати нічого спільного. Н. Савченко, окрім того, заявляє, що кремлівські маріонетки Олександр Захарченко та Ігор Плотницький — це такі собі поважні діячі, з котрими можна мати справу за столом переговорів.

Що з цих заяв випливає? А те, що ніякої російської агресії нібито немає, а йдеться про внутрішній український конфлікт, який можна залагодити в Донецьку й Луганську (без виведення російських військ), а Російська Федерація і В. Путін тут узагалі ні до чого, бо вони, лише виходячи з чисто „гуманістичних міркувань“, надають послуги посередника й гаранта діалогу. Це те, що постійно проголошує Кремль. І що тепер в Україні озвучує Н. Савченко.

А українське суспільство стало заручником несамовитої популярності цієї жінки. Так, ніхто не сперечається. Її, як і будь-якого українця, що потрапив у пазури Кремля, треба було рятувати. Але чи варто було відразу давати звання Героя України? Робити її депутатом парламенту, членом Парляментської Асамблеї Ради Європи? Чи не забагато на її бідну слабку голову?

А врочиста зустріч відразу ж після повернення в Україну в Адміністрації президента... За що таке вшанування? За те, що потрапила в полон? Полон, звісно, не злочин. Злочином він уважався лише в деяких східних деспотіях та Радянському Союзу. Навіть у нацистській Німеччині своїх полонених не вважали зрадниками. Але полон не є подвигом, хоча, зважаючи на оцінки вітчизняних ЗМІ, останнім часом починаєш відчувати протилежне. З кожного випадком потрапляння українського військовослужбовця в полон до ворога треба конкретно розбиратися. Одна річ — вимушений полон. Давні римляни, народвоїн, навчали своїх легіонерів: одного ворога перемагай, на двох напад, від трьох захищайся, чотирьом здавайся. Проте добровільне здання в полон — це безумовний військовий злочин і порушення присяги. Тільки вичерпавши всі можливості спротиву, військовослужбовець може здаватися.

А в Україні від 2014 року полон чомусь апіорі вважається чимось мало не героїчним. Чи з'ясовують відповідні відомства, за яких обставин військовий опинився у полоні? Як там поведився, чи не був завербований спецслужбами супротивника, адже полонені — це ідеальна база для вербування агентури. Проте чомусь саме з Н. Савченко таких заходів, у супереч правилу,

організовано не було. Не варто забувати, що ми робили свої висновки про героїну переважно з сюжетів московського телебачення, котре чомусь давало їй змогу показувати великий тризуб на грудях і поведінку в стилі Георгія Димитрова на Ляйпцизькому процесі. Ні Олег Сенцов, ні Микола Кольченко, ні Олександр Карпюк, ні інші українські бранці такої можливості чомусь не мали... Понад те, українським полоненим (це реальні випадки) відрубували руки, якщо там були татуювання з тризубом.

Нині в Україні активно поширюється (зокрема, і стараннями експоненної Н. Савченко) провокативна ідея „рятувати полонених за будь-яку ціну“, підтримувана багатьма засобами масової інформації та громадською думкою (під потужним медійним впливом), що може мати важкі наслідки для держави. Бо ціна ця виявиться надто високою. Героїзація полону загрожувє зсередини деморалізувати і зруйнувати Збройні Сили України.

Бо з огляду на особисте виживання здатися ворогові в полон є значно кращим варіантом, ніж жертвувати своїм єдиним безцінним життям. Однак якщо максима такої поведінки стане, за словами філософа Канта, „основою загального законодавства“, себто так почнуть учиняти всі чи принаймні багато військовослужбовців, то Збройні Сили України розваляться. Поза сумнівом, своїх полонених треба рятувати при найменшій нагоді, але не будь-якою ціною. І бажано, щоб серед захисників України було якомога менше охочих здаватися. Від цього залежить, чи вистає наша держава у війні.

Українське суспільство, що було зачароване Н. Савченко, нині з такою самою силою розчаровується. Але звинувачувати українці можуть лише себе самих. Ніхто не змушував зрікатися здорової обережності, природної в умовах війни підозрілості, нормального скептицизму. Наївно було розраховувати, що В. Путін відпустить свою бранку щиро й без якихось підступів. Згадаймо, як він відпустив олігарха Михайла Ходорковського і як той тепер обґрунтовує старанно й переконливо „російський“ статус Криму. Мовляв, поцупили, але повертати не можна.

Не треба ліпити собі кумирів з неясного матеріалу. Не слід захоплено кидатися на яскраві приманки, не з'ясувавши їхнього походження та „кредитної історії“. Таких принад накидатимуть іще багато, найближчим часом в українському політикумі треба очікувати появи багатьох нових Азефів і попів Гапонів, хоч і давньотрадиційних не бракує. Колись римляни казали своїм провідникам: „Нехай консули будуть пильні!“ Це добре й корисне побажання українському суспільству, що воює.

„Український тиждень“, 3 січня

Ігор Лосев – політолог, доцент Національного університету „Києво-Могилянська академія“, Київ.

**ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**
2-ий Заступник президента
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306

Tel.: 201-647-6386

e-mail: marijkauna@yahoo.com

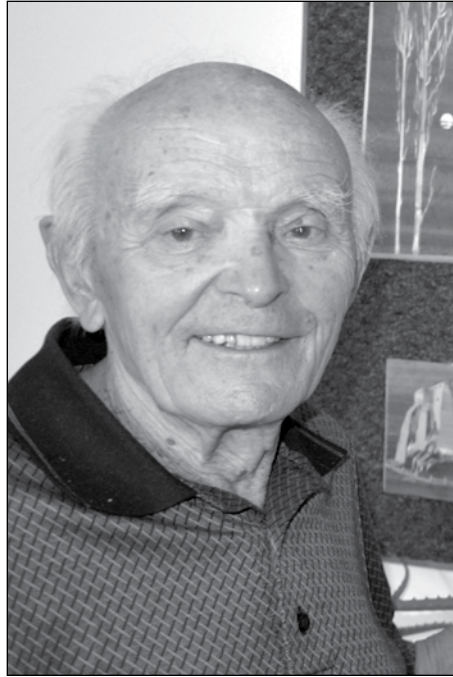
Острозька академія глибоко сумує Помер Ярослав Соколик

Національний університет „Острозька академія“ з глибоким сумом сприйняв скорботну звістку про смерть відомого канадця українського походження, громадського діяча і мецената, щирого друга академії Ярослава Соколика. Родина Соколиків упродовж багатьох років підтримує ширі дружні відносини з Острозькою академією.

Оскільки Я. та Оксана Соколики – єдині розпорядники творчої спадщини Уласа Самчука, то саме з їх ініціативи встановлено пам'ятник Уласові Самчукові й відкрито музей письменника в Рівному до його 100-річного ювілею. Також Острозькій академії як провідному центру української духовності та патріотизму Соколики надало виключне право перевидати твори прозаїка для широкого кола читачів в Україні, а серед інтелектуальної молоді уже декілька років поспіль в університеті проводяться конкурси, присвячені творчості цього видатного письменника.

На знак багаторічної плідної співпраці в Острозькій академії обладнано нову аудиторію за останнім словом новітніх технологій, що носить ім'я родини Соколиків-Бризгун.

Висловлюємо щире, глибоке співчуття рідним і близьким Я. Соколика, пам'ять про якого наза-

Св. п. Ярослав Соколик

вжди збережеться у наших серцях. Національний університет „Острозька академія“ молиться за упокій душі Я. Соколика. Вічна йому пам'ять!

Від імени студентів та професорсько-викладацького складу університету,

Ігор Пасічник,
ректор

Увечорі, 3 січня, відійшов у засвіти громадський діяч, офіційний розпорядник спадщини Уласа Самчука Ярослав Соколик. З ініціативи Я. та Оксани Соколиків в Рівному до 100-річчя У. Самчука було встановлено пам'ятник письменникові та відкрито Літературний музей У. Самчука.

За 10 років, завдяки матеріальній допомозі Соколиків, працівники музею видали у серії „Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному“ 28 книг сподвижників У. Самчука та вперше видали його драму „Шумлять жорна“ і збірник спогадів „Неблудний син Великої Волині“.

У 2008 році за сприянням Соколиків було передано з Канади до музею картину відомого художника Федора Кричевського „Полтав-

ський краєвид“, яка все життя прикрашала помешкання У. Самчука в Торонто і служила своєрідним символом України.

Востаннє подружжя Соколиків завітало до музею в Рівному 9 липня 2015 року на „Свічу пам'яті“, присвячену У. Самчукові. Вони брали участь у телепрограмі „Один на один“ у державній телерадіокомпанії, відвідали культурно-археологічний комплекс „Пересопниця“.

Працівники Літературного музею У. Самчука спільно з літературною громадськістю Рівненщини висловлюють співчуття дружині Я. Соколика – Оксані Соколик, його синам Всеволодові та Ігореві, моляться за упокій душі великого українця.

Інна Нагорна,
Рівне

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА“
в Нью-Йорку

повідомляє своїх членів та громаду,
що відійшов у вічність
колишній голова та довголітний член хору

СВ. П.

ЮРІЙ ШТОГРИН

Панахида відбулася 19 грудня 2016 року, в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

Похоронні відправи відбулися 20 грудня в церкві св. Юра в Нью-Йорку.

Складаємо глибокі співчуття ближчій і дальшій родині.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа
Українського Хору „ДУМКА“
в Нью-Йорку

З глибоким сумом і жалем повідомляємо,
що в четвер, 5 січня 2017 року, спокійно
відійшла у вічність наша найдорожча
Мама, Бабця і Прабабця

СВ. П.

Фалина Войтович

з дому Томаєр

народжена 25 квітня 1919 року в селі Чесники, Рогатинський район,
Івано-Франківська область, вдова по св. п. інж. Романові. Її дочка,
св. п. Ляля Нафткович померла в 2010 році.

Похоронні відправи відбулися 13 січня, в Українській католицькій
церкві св. Івана Хрестителя в Сиракуз, Нью-Йорк.

У смутку залишилися:

сини	- д-р Андрій Войтович з дружиною д-р Мартою
	- Юрій Войтович
внуки	- Наталя Колліні з чоловіком Деном
	- Петро Гафткович
	- Андрій Гафткович
	- Леся Войтович
	- Христя Войтович
правнуки	- Анастасія Колліні
	- Рожичка Колліні
	- Ліліяна Колліні
	- Зенон Колліні
	- Василі Колліні
зять	- д-р Ераст Гафткович з дружиною Деніс
племінниця	- Христина Донгам з чоловіком Джосеф,
батьком Френк Гаррис і родиною
двоюрідний брат	- о. Стефан Яновський з дружиною Орісею
і родиною

Вічна їй Пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу Покійної, родина просить скласти
пожертви на Рідну Школу, Lesia Ukrainka School of Ukrainian Studies,
Syracuse, NY

c/o Ukrainian FCU – Syracuse Branch
211 Tompkins Street, Syracuse, NY 13204

або на Український Католицький Університет у Львові.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

**Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів,
не забувайте підтримувати видання тижневика жертвами на пресовий фонд!**

First time homebuyer?
10% down

NO PMI

3.90%* APR 25 year fixed

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

SRNYFCU NMLS# 699320

**10% down-payment required; 1-4 family owner occupied first home; no points; no Private Mortgage Insurance required; no prepayment penalties; 300 payments; \$5.22 cost per \$1,000.00 borrowed for 25 year term period. Interest rate may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Yield.*